

Uvědomost

ZPRAVODAJ SLOVÁCKÉHO KRÚŽKU V PRAZE

ÍSLO 48 • ZÁ Í 2013

▲ *Muzika krúžku vyhrávala ve Strážnickém skanzenu*

◀ *P kná vína – p kné úsm vy*

▶ *Olin Herodek „svobodný pán z Buchlova“ na Moravském plese*

17. výstava vín tentokrát v hotelu Olšanka

Vážení a milí krůžkaři,

čas dovolených je za námi a my se opět začínáme scházet na našich pravidelných besedách v Gongu i na dalších akcích Slovákckého roku, které v Praze pořádáme. Nikte ovšem ani přes léto nezapomněli, vždy je to mj. období tradičních slavností, a jsou to například Horácké slavnosti ve Velké Pražský jarmark v místě našeho působení.

Zbývající měsíce do konce roku budou opět na události bohaté. Kromě těch standardních hned v září naše tradice nastává na Trojském vinobraní, tentokrát s účastí televizních kamer brněnského studia pro pořad Folklorika. V říjnu setkání na Velehrad s přáteli krůžkařů z Brna a Bratislavy, v listopadu dolácké hody v Gongu a na závěr roku všemi očekávaná vánoční beseda připravovaná jako vždy Mirkou Sochorovou.

V tyto dny začínají na vinicích dozrávat hrozny, nastává doba vinobraní a zvyk s tím spojených. S trochou nostalgie a pousmáním jsem si při této příležitosti vzpomněl na I. košť vína v Litvínově kdysi před cca padesáti lety. O co šlo? Přesvědčil tehdy v divadle v Mostě dnes mediálně velmi známý Běla Rychlík, tehdy mladý, něco přes dvacet, ale stejně aktivní, jak ho známe dnes. A tak vymyslel a zrealizoval s partou svých stejně smýšlejících kamarádů tento košť. Ovšem košť vína bez slovácké písně, to ne. A tak si pozval přátele z pražského Slovákckého krůžku. Jela muzika, zpěváci, tanečníci i umělecké vedení, a přesto jsme se všichni vešli do jednoho osobního auta! Celkem nás bylo pět – tři muzikanti (myslím, že nás vezl a na basu hrál doc. Neumann) a dva tanečníci (Soňa a moje maličkost). Vzorkem na košťování výstavní výbor připravil asi dvacet, nás uvedli jako špičkové tleso a dokonce jsme museli předvést oficiální program. Tož aj tak se dá udělat košť. Zábava byla přínášná a trocha recese také nezaškodí. Důležitější je, aby se lidé bavili a dobře cítili. A toho tam bylo vrchovatě. Dodnes mám hezkou vzpomínku.

Přátelé, přeji nám všem, aby i nadále Krůžek přinášel každému z nás příjemné chvíle, aby si i nadále udržel svůj vysoký standard a skvělé renomé, které má. Vážme si toho a dále Krůžek v tomto smyslu rozvíjejme.

Miroslav Jíha

Výbor Krúžku se pravidelně scházel jednou za měsíc. Výborových schůzích se také zúčastňovali stárek se stárkou Rosa a Martina Mazáčekovi, které si chasa zvolila na období roku 2013. Na výborových schůzích byly řešeny aktuální věci související s činností Krúžku, organizací a zajištěním v těchto plánovaných akcích – v prvním pololetí Moravský ples, výstava vín, vystoupení na MMF ve Strážnici, příprava na setkání krúžků v říjnu na Velehrad. Dále výbor projednával například měsíční besedy, pravidelně byla hodnocena činnost jednotlivých složek Krúžku.

V souladu se Stanovami, výbor navrhl složení nového výboru na období 3 let (2013–2015), který byl následně schválen členskou schůzí 13. 3. 2013. Rovněž bylo schváleno složení programové rady.

Výbor

1. pololetí 2013

Složení nového výboru pro období 2013–2015:

Miroslav ŘÍHA • starosta

Martin SOCHOR • místostarosta, primáš

Helena ŠÁLOVÁ • jednatel

Soňa PLZÁKOVÁ • umělecká vedoucí

Ondra SAMEŠ • vedoucí chasy

Další členové: Dušan Macháček, Josef Šenk, Bruno Vogni, Petr Smetana, Ondra Blaha a stárek se stárkou.

Programová rada:

Soňa PLZÁKOVÁ • umělecká vedoucí, vedoucí ženského sboru

Josef ŠENK • vedoucí mužského sboru

Ondra SAMEŠ • vedoucí chasy

Martin SOCHOR • primáš kmenové muziky

Ondra BLAHA • primáš muziky Žandár

Tomáš SLÁMA • taneční lektor

Rostka a Martina MAZÁČOVI • stárek a stárka

Průběžně probíhala aktualizace adresáře členů. K 1. 1. 2013 bylo evidováno 238 členů, v 1. pololetí byli nově zařazeni 4 členové (L. Martinková, B. Šilarová, K. Výletová, P. Andres). Za stejné období byli z evidence vyřazeni 3 členové (R. Jordánová, J. Ehrenberger, V. Štěpán).

V 1. pololetí odešli z našich ad dlouholetí aktivní členové: Libor Kleinhampl (91 let), Blaženka Eglseerová (94), Barbora Umpelíková (83).

Souasný v kový pr m r len je 61,5 roku, nejstarší len je Vojt ch Kumpera (93), nejmladší cimbalistka Ani ka Jagošová (17).

Výbor děkuje všem členům, kteří dobrovolným členským příspěvkem přispěli na provozní výdaje Krúžku.

I v tomto v roce se besedy konaly každou druhou st edu v m síci od 19.00 hod. v KD Gong. Program byl p ípravován na výborových sch zích. Ú astníci besed byli informováni o aktuálních v cech, které projednával výbor, dále o p íprav ákci na dané období, byla p ípomenu ta jubilea našich len . O dobrou náladu se staraly st ídav naše muziky s primáši Martinem Sochořem a Ondrou Blahou.

Lednová i únorová beseda byla v nována p ípravám na Moravský ples a výb ru lenských p ísp vk na rok 2013. Pop áli jsme Viktorovi Zlámalovi (80), Bohumíru Adamcovi (85), Mirkovi Ku erkovi (70) a Božence R ži kové (65). Na únorové besed jsme minutou ticha uctili památku naší zem elé Blaženky Eglseerové (94).

V b eznu byl na lenské sch zi schválen nový výbor a programová rada. Pop áli jsme Mirce Grée (70) a Dušanovi Machá kovi (75).

Dubnová beseda byla ve znamení p íprav na 17. ro ník Výstavy vín. Jubilea jsme oslavili s Alenou Sláde kovou (80), Magdou K epelkovou (70) a Alenou Kotáskovou (70).

Na kv tnové besed jsme pop áli Jan Nedohlídvé (55).

ervnová beseda byla v nována p ípravám na zájezd a vystoupení našich ú inkujících na MFF ve Strážnici. V záv ru besedy jsme pop áli všem len m p knou slunnou dovolenou a v dobré nálad a se zp vem jsme na 3 m síce opoušt li KD Gong.

HELENA ŠÁLOVÁ

Besedy

1. pololetí 2013

Šest roků Mužského sboru Slováckého krúžku v Praze

Vážení krúžka i!

Uplynul zas p es p lrok od mé minulé informace z 15. 1. 2013. Dovolte mi op t pár nových informací, i když nijak dramatických.

Sbor pokračuje ve svých aktivitách bez zásadních změn.

Od ledna 2013 jsme aktivně pokračovali zejména při následujících akcích:

- 23. 2. **Moravský ples**
- 10. 3. **vystoupení v Paláci kultury v Praze**
- 28. 6. a 30. 6. **vystoupení ve Skanzenu ve Strážnici**
- 29. 6. **účast v průvodu ve Strážnici.**

Připravovali jsme se především na vystoupení ve Strážnici, kde jsme snad neudělali ostudu až na pár drobných neukázností. Naopak mnohé podivení, co že za hodnotný folklor drží ti Pražáci ...

Problém s místem pro naše zkoušky se mali ko utlumil. Dobrého ale není nikdy dost, takže nové návrhy jsou vítány. Optimální je salonek tak pro 15 lidí p i n jaké vinární ce, což není zrovna jednoduché objevit a zachovat si pak p íze majitele.

Složení Sboru z stává stabilizované. Stálice a opory tvo í i nadále cca 15 chlap , kte í se s mírnými výkyvy zú ast ují zkoušek a vystoupení. Vítaných ob asník je 8; zejména n které sice vidáme z ídka, nicmén když je pot eba (jako bylo nap . t eba pro Strážnici), jsou k sehnání a zapojí se plnohodnotn . Evidovaných záloh máme t . 6; životní osudy jim z ejm nedovolují chodit mezi nás, což je škoda. V íme, že to není navždycky.

Takže suma sumárum, 29 chlap v seznamu. Kdokoliv nový má šanci se zapojit, pokud má p edpoklady a bude se snažit.

Nestane-li se n co mimo ádného, pokračujeme nadále pro radost svou i našich poslucha . T m d kujeme za p íze minulou i budoucí, nejlépe na v né asy.

Zapsal JOŽKA ŠENK, 20. 8. 2013

Ženský sbor Znáte naše zpěvulenky?

No jist ! Kdo by neznal naše zpívající d v ata! Jsme pohodová parta d v at všech v kových kategoriích a scházíme se pravideln již více než 2 roky. D v ata, která jsou zároveň lenkami chasy, se schází i mimo nácviky sboru; jednak na nácvicích chasy, ale i na dalších akcích jako je p íprava hod , soust e d ní i svatby... Bez p ehán ní lze vztahy charakterizovat jako více než standardní. Vystupuje nás vždy maximáln 15, protože jsme limitováni po tem kroy .

Repertoár krásných svižných písni ek, které nám So a Plzáková vybírá, se také krásn zpívá a všechny to baví. Díky trp livosti Soni a asu strávenému s námi p i nácviku mohou naše písni ky bez obav zaznít i p ed „profika- ma“ aniž by si náš sbor utrlh ostudu. Vždy to znáte: jakmile se ekne, že vystupují „Pražáci“, tak každý zpozorní a hledá chyby! Nechci to zak iknout, ale dosud nám to, díky Soni, vycházelo.

V letošním roce prob hlo n kolik vystoupení Slováckého krúžku v Praze, kde nechyb ly ani naše zp v ulenky. Jednou z prvních letošních a zároveň nejv tších akcí

byl Moravský ples v Praze, kde zaznily písně ky ze Strážnicka. Vystupovaly jsme na úvod zahájení plesu v pásmu spolu s mužským sborem a chasou. Vystoupení bylo vydaené, kladně hodnocené přítomnými hosty plesu.

Jako obvykle narychlo probíhala příprava na vystoupení v Atriu koncem května. Vystoupení organizoval pan Janoušek se svou CM, který si jako hosty pozval M. Hrbáče, V. Grycovu a naše sbory. Bylo pro nás poctou a také inspirující zpívat v jednom podání s těmito legendami. Vždy když se poště stí neformální beseda s paní Grycovou, sledování její přípravy na vystoupení i reakce na ohlasy publika. V našem podání zaznily krásné písně ky z Kyjovska. Zejména nás potěšila pochvala paní Grycové. Byla milým zadostiučiněním za hodiny nácviků.

Našemu Slováckému krúžku se dostalo letos čti vystoupit po letech na mezinárodním folklorním festivalu ve Strážnici. Vystupovaly jsme v pátek 28. 6. a v neděli 30.6. ve skanzenu. Do Strážnice jsme si připravily písně ky z Horácka, ale nakonec pro velký úspěch zaznily písně ky i z dalších regionů. Ukázalo se, že umíme zazpívat a zaujmout. Přijemným překvapením pro nás bylo milé přijetí Strážnicany a hosty festivalu nejen při vystoupeních, ale zejména při slavnostním průvodu, na který se nám podařilo vstoupit. Šly jsme v čele našeho Slováckého krúžku a nádherné horácké kroje budily pozornost a obdiv. Pozdravy přítomných nás hřály u srdce.

Přejeme si, aby nám to krásné setkávání, přátelství a zpívání dlouho vydrželo!

ANI KA VOGNI OVÁ

• Z NAŠICH AKCÍ •

Všichni se dobře bavili na Moravském plese

Prostory Národního domu na Smíchov ožily v sobotu 23. 2. 2013 stovkami krojovaných tanečnicků, muzikantů a zpěváků z Moravského Slovácka, Valašska a Hané, kteří se zúčastnili již 57. Moravského plesu v Praze. Už odpoledne se ve Velkém sále zkoušely nástupy, společně s zpíváním mužských sborů, probíhal poslední nácvik Moravské besedy v podání tanečnických párů z různých souborů. Odpolední generálka byla sice poznamenána pozdními příjezdy, na kterých auto-

bus z Moravy vlivem pánevní sněhové, přesto slavnostní zahájení začalo v naplněném sále přesně v 19.30.

Starosta Slováckého krúžku v Praze Mirek Čihař přivítal všechny návštěvníky, milovníky a obdivovatele moravského folkloru, mezi kterými byli i místopředseda Senátu ČR Zdeněk Škromach s manželkou, oba v roháčském kroji, předseda

FoS R Zden k Pšenica v kroji valašském a další osobnosti a milí hosté. Barevná škála kroj z r zných kout Moravy pot šila oko všech p ítomných. Starosta íha hned v úvodu pod koval firmám, které se svým partnerstvím podílejí na po ádání plesu. Všichni návšt vníci a ú astníci plesu vstoje spontánn zazpívali píse Moravo, Moravo, Morav nko milá.

Potleskem provázela ú astníky defilé t iceti ú inkujících soubor , sbor a muzik za doprovodu dechové hudby Podlužanka z Tvrdonic. Jako první se p edstavily pásmem Senose tane ní páry Hanák z Prahy za doprovodu muziky Ji ího Janouška. Tane níci Valašského souboru Krušpánek z Prahy, kterým hrála cimbálovka Ky era, m li velký úsp ch Starodávným a To eným tancem.

Podlužácká vrt ná a verbu k prezentoval soubor Svéráz z Tvrdonic. Chlapci a d v-ata ze souboru Olešnica a hanácká muzika Jana Malí ka z hanáckých Doloplaz zaujali tane ním pásmem Alexandra a Baba fousatá.

Folklorní sdružení ze Šardic se p edstavilo tradi ní vrt nou, sko nými a verbu -kem za doprovodu cimbálovky Friška. Cimbálová muzika Rováš doprovázela valašské tance v podání len Bartošova souboru ze Zlína. Následn se p edstavili tane níci a zp váci Souboru lidových písní a tanc a cimbálová muzika Žerotín ze Strážnice.

Záv rem sólisté, chasa a mužský i ženský sbor Slováckého krúžku v Praze zazpívali a zatancovali strážnické danaje za doprovodu své cimbálové muziky s primášem Martinem Sochořem.

A pak již na tane ní parket krojovani ú inkující pozvali a p ivedli návšt vníky Moravského plesu. V dalších krásných sálech Národního domu – v Arbesov a Spole enském – probíhal po spole -ném slavnostním zahájení pestrý program cimbálových muzik i jednotlivých soubor . Ale nejenom tam, i v dalších prostorách jako jsou chodby, galerie i vstup zpívali, hráli a tancovali spole n lenové soubor a návšt vníci plesu.

asto se hrálo na p ání a p ítom se ochutnávala vína z r zných vina ských region . Velký zájem byl i tentokrát o tradi ní zatan ení Moravské besedy

v podání tanečních párů z hanáckých, valašských a slováckých souborů a dechové hudby Podlužanka.

Před plynoucí se ve Velkém sále sešly mužské i smíšené plesové sbory, které společně zazpívaly sobě i návštěvníkům plesu. Výborná plesová zábava a nálada trvala až do druhé hodiny ranní, kdy se členové souborů a muzik začaly vracet autobusy domů na Moravu.

Po adatelé 57. Moravského plesu byly Slovácký krúžek v Praze, HANÁCI – spolek rodáků a přátel Hané v Praze a Valašský krúžek v Praze za podpory Folklorního sdružení R.

DUŠAN MACHÁ EK

Moravský ples v Praze

Když se mi dostalo nabídky zúčastnit se krojovaného plesu v hlavním městě České republiky, ani na chvíli jsem nezaváhala. Oslovila jsem paní Mikášovou a požádala ji o zapůjčení strachotínského kroje, se kterým jsem byla odhodlána zastupovat naši obec v Praze. Jediné, co jsem u kroje vynechala, byl vlněný šátek do vlasů. Tuto parádu,

o které si myslím, že patří k tradičním hodům v obci, jsem nahradila neméně zdobným epcem a šátkem tzv. „tureák“ a obula si jižmy. Tato obuv se mi osvědčila na krojovaném plese ve Strachotíně.

Nadešel den „D“. Společně s Velkopavlovickou chasou, mým doprovodem Markem Sklenským ze Zaječí a dalšími nadšenci z blízkých vesnic jsme se v sobotu 23. února vydali v brzkých ranních hodinách na cestu. Atmosféra v autobuse se nesla v duchu moravského folkloru, a to se všim všudy....

Ve zdraví jsme docestovali. Nutno podotknout, že ten den vydatně sněžilo a proto také panovaly obavy z toho, že neprocestujeme včas. Nestalo se. Vše proběhlo podle plánu a nám zbyl dokonce čas na to, abychom si prohlédli krásy matičky Prahy.

Pan Mírek Šiha, starosta Slováckého kroužku v Praze, přesně v 19.30 přivítal všechny zúčastněné na plese. Mezi milovníky moravského folkloru nechyběl ani místopředseda Senátu ČR, pan Zdeněk Škromach se svou paní a další významní hosté.

Velký ohlas mezi návštěvníky měl předtanění Moravské besedy, na kterém se podíleli zástupci přítomných národopisných kroužků a chas. Na samotném plese vystoupilo na předvedení inkubujícího souboru za doprovodu dechové hudby Podlužanka z Tvrdonic.

Pro milovníky folkloru je účast na plese takového rozsahu velice zajímavá. Mohu jen doporučit.

KLÁRA PAPEŽOVÁ

ZDROJ: www.strachotin.cz

Vyhodnocení 17. Výstavy moravských a českých vín v Praze

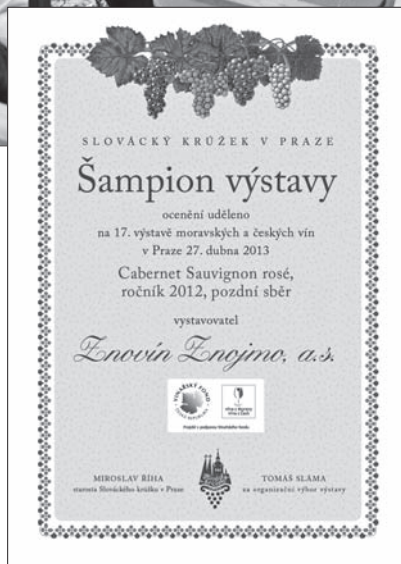
Celkové hodnocení provedl výbor Slováckého krúžku na své výborové schůzi. Akci vyhodnotil jako velmi úspěšnou a výstavnímu výboru vyjádřil poděkování. Současně vyslovil několik doporučení k dalšímu vylepšení pro příští rok.

Výstava se konala v sobotu 27. dubna 2013 v Kongresovém centru Hotelu Olšanka v Praze. Na přípravu a organizaci se podíleli členové Slováckého krúžku Tomáš Sláma, Miroslav Štěpánka, Vladimír Ulmar, manželé Mazánovi, Petr Smetana, Josef Šenk, manželé Houskovi a další. Výstava byla pořádána s podporou Vinařského fondu ČR.

O výstavě informovaly pražské regionální noviny a rozhlasové stanice, byla inzerována na plakátech, letáčkách, na Moravském plese, a také na několika internetových serverech.

Svozevzkaz provedl Slovácký krúžek, svozevzkazní místa zabezpečili: Vína stvív Buzá – Bzenec, Jaroslav Macek – Ratiškovice, Jaroslav Nešpor – Moravská Nová

Ves, František Oslzlý – N m i ky, Vzorová prodejna Znovín Znojmo – Praha 4, Prodejna vín Znovín Znojmo v Louckém klášte e.

V letošním roce vystavovalo 128 vinařů, mezi nimi všichni finalisté letošní soutěže „Vina ství roku 2012“ v etn jeho vítěz ze Znovínu Znojmo, a.s.

Kvalifikované hodnocení soutěže žních (růžových) vín provedla odborná komise pod vedením p. Jiřího Šabelky, předsedy Čecheských vinařů.

Celkem se vystavovalo 398 vzorků, z toho 210 bílých, 89 rosé a 99 červených. Nejvíce byly zastoupeny z bílých odrůd Ryzlink rýnský a Chardonnay, z červených vín Rulandské modré a Fran-

kovka. Všechny vzorky se základními

informacemi byly zveřejněny ve výstavním katalogu v etn adresář a spojení na vinařské společnosti.

Po výstavě byl všem vystavovatelům zaslán dárkový dopis, diplom a katalog.

Výstavu navštívilo cca 400 hostů. Prostedí (Kongresový sál hotelu Olšanka) bylo důstojné a reprezentativní. Atmosféra výstavy byla přátelská a autentická, k tomu přispěla i cimbálová muzika Slováckého krúžku se zpěvkami a tanečky.

Dopis účastníkům 17. Výstavy moravských a českých vín v Praze

Praha, 13. 5. 2013

Vážení přátelé,

jménem Výstavního výboru i výboru Slováckého krúžku v Praze Vám srdečně děkujeme za prezentaci vzorků Vašich vín na 17. Výstavě vín, která se uskutečnila v sobotu 27. dubna 2013 v Kongresovém centru Hotelu Olšanka v Praze 3.

Tato Výstava, kterou organizujeme každoročně od počátku devadesátých let minulého století, se stala již tradiční akcí pražského Slováckého krúžku. O výstavě informovaly pražské regionální noviny a rozhlasové stanice, byla inzerována na plakátech, letáčích, na Moravském plese, a také na několika internetových serverech.

Přes 300 návštěvníků má možnost ochutnat cca 400 vzorků vín od 128 vinařských a vinařských firem z různých regionů naší republiky. Těší nás, že mezi vystavovateli byli také všichni finalisté letošní soutěže „Vinařství roku 2012“ v etn jeho vítěz z Znojma, a.s.

Vzorky hodnotily dvě poroty. Odborná komise, složená ze zkušených degustátorů, zvolila šampiona výstavy, laická komise, složená z členů Slováckého krúžku, udělila Cenu Slováckého krúžku v Praze. Výsledky hodnocení a další informace naleznete v přiloženém katalogu.

Ještě jednou Vám, vážení přátelé, děkujeme za Vaši vstřícnost a podporu při organizování letošní výstavy a věříme, že nám ji zachováte i v příštím roce.

S přátelským pozdravem

MIROSLAV DŘHA

TOMÁŠ SLÁMA

MFF Strážnice 2013

Ve dnech 28.–30. 6. 2013 se konal 68. ročník Mezinárodního folklorního festivalu ve Strážnici. Akce je to skuteku veliká, takže jsme tam s Krúžkem nemohli chybět. Pro nás – krúžka e za áte níky to byla první velká organizovaná folklorní akce a zážitky z ní v nás budou ještě dlouho.

Naše cimbálka s primášem Martinem Sochořem, mužský a ženský sbor a taky tanečníci z chasy se všichni sešli v pátek ráno na Budjovické a mohlo se vyrazet. Autobus dorazil a my jsme se s dobrou náladou nalodili. Po cestě se zpívalo a dola oval se program, zájezdová vedoucí Anika Míková vybírala peníze na ubytování a vedoucí chasy Ondra Sameš nás pohostil výborným vínkem. Každý z chasy připravil něco dobrého na zub, a tak nám cesta s písničkou na rtech rychle ubíhala. Jakmile jsme dorazili do Strážnice, čekalo

na nás připravená strážnická ubytovna. Přibytěk to byl skromný, ale velmi příjemný. Byli jsme s chasou všichni na jednom pokoji, a tak jsme měli možnost se lépe poznat.

Přímou na ubytovně jsme však moc času netrávili, protože program byl opravdu nabitý. Čekalo nás páteční vystoupení ve Skanzenu, jeho nedělní repríza a taky ústřední vodácký. Vystoupení v programu O víně, kterého se zúčastnily všechny složky krúžku, bylo velmi příjemné a i přes páteční zmatenost strážnických organizátorů, se velmi povedlo. Chlapi zpívali z plných plic a dávali za nimi nezaostala ani o pí. Tanečníci roztancovali Skanzen, takže publikum bylo s naším vystoupením velmi spokojeno a moc rádi se k nám v tancování a zpívání připojili. Byl to opravdu krásný zážitek vidět příchozí, jak si užívají přítomnost slováckých písniček a tanců a spontánně se do našeho vystoupení zapojují. Tímto bychom chtěli velmi poděkovat naší vedoucí Soně Plzákové za krásné připravené vystoupení a za to, že jsme si tento zážitek mohli také prožít.

Jak už jsme zmínili, jsme v pražském Slováckém krúžku opravdovými zájezdníky, takže si určitě mnozí z vás pamatují naše oči navrch hlavy z každé události, které vy už berete jako přirozenou součást vašich životů. Obrovskou událostí pro nás bylo jak vystupování pro takové příjemné publikum, tak taky

možnost být součástí obrovského sobotního proudu. Je opravdu nezapomenutelné jít v chumlu zpívajících lidí a sledovat reakce okolí. Z našeho rodného Kyjova známe proud vody krojovaných od malička, ale strážnická atmosféra byla opravdu výjimečná. Strážníci ani si proud vod moc užívají a nikdo v městku se jim nenechá ujít. Lidé si nalejou skleničku vína, vytáhnou zahradní nábytek, posadí se k silnici a prožívají proud s krojovanými. Opravdu silně jsme také prožívali ve velmi vystoupení zahraničních souborů v amfiteátrech. Publika bylo poťehnuta, zaplnilo celý amfiteátr a když se po úžasném vystoupení Slováků začala zvedat mexická vlna, byl to pocit opravdu nezapomenutelný. Naše první zkušenost z opravdové radosti, kterou nám tato vystoupení přinesla, se přetavila do obrovské síly davu, který takto podkopal úžasným vystupujícím. Zahraniční soubory pro nás byly také obrovskou inspirací. Ukázaly nám, kam až to jde s folklórem dotáhnout a že hranice je možné posouvat po stráně. Byli prostě nezapomenutelní.

Dalším velkým zážitkem pro nás bylo cestování na proud vod. Rozhodli jsme se totiž využít zkratku kolem Bažantův kanálu, kde na nás čekali zkušenější námořníci. Slovo dalo slovo a my jsme se v krojích plavili po kanálu a užili si spoustu legrace. Přesvědčení jsme zaplatili písní a utkali se do proudu. Strážnický festival je také o spoustě příjemných lidí, které baví folklor stejně jako nás. Proto není v době žné zde i v pozdních hodinách potkat v parku skvělé muzikanty a zpěváky a zpívat s nimi až do ranních hodin u dobrého vína. Celkově se vlastně hodně zpívalo. A nejvíce na zpáteční cestě. Předpokládána únava se nedostavila a my jsme potom museli v pondělí v práci vysvětlovat, kdeže jsme ten hlas ztratili...

Moc děkujeme celému Krúžku, že jsme díky nim mohli zažít tak skvělý víkend. Doufáme, že to s námi ještě vydržíte, abychom si mohli tak perfektní událost zopakovat.

*KRISTÝNA VÝLETOVÁ
a HYNEK NEDUCHAL*

Letní soustředění chasy

Letní soustředění je po řadu let p řijemnou zvyklostí, ba dokonce již pomalu se stávající tradicí mladé chasy, která p erušuje jinak zahál ivé období letních prázdnin. Stejn jako loni se i letos nejmladší aktivní ást Slováckého krúžku vydala sbírat tane ní a jiné folklorní zkušenosti na jih Moravy a kdo ví, který svatý tomu cht l, aby to bylo p ímo rodišt našeho nového stárka. Ale p kn popo ad .

První ást nedo kavých tane nic a tane ník se šla již v podve er posledního ervencového tvrtku ve sportovní hale v Hluku. Sál i zázemí areálu je pro nás dob e známé, vždy jsme tu m li soustřed ní loni, a tak nic nebránilo tomu, abychom se jali oprašovat árdáš ze soustřed ní lednového. I p es úmorné vedro, které nás neopustilo po celou dobu našeho pobytu, jsme se do opakování pásma natolik pohroužili, že jsme kon ili notn po jedenácté hodin , kdy jsme s hr zou zjistili, že hospoda pod námi je již dávno zav ená. Našt stí na Morav není nikdy ás a prostor na paniku, na ež jsme p í dobrém slovu a pohárku z vlastních zásob absolvovali nezbytnou ve erní regeneraci na zahrádce pod okny sálu.

V pátek po snídani a lehké roz-
cvi ce naše ady rozší ila paní Marie
Rapantová ze Starého Hrozenkova,
která nám naordinovala den nefalšo-
vaných Kopanic. Po prvotním p ed-
stavení svého regionu, kdy nám bar-
vit popsala, jak to tam v kotlin na
pomezí s bratry Slováky chodí, jsem
se pustili do prvního tance, kterým
byla hrozenká. P edzpv, držení,
základní kroky a už to jelo. No, do
ob da sme sa nejednú zapotili. asu
nazbyt nebylo, a proto jsme ihned po
desetiminutovém vytrávení navzá-

li ardášem z Kopanic, který nás neopustil
až do ve era, tedy s výjimkou opakovacích
vsuvek pro hrozenkú. Jelikož je paní Rapan-
tová stále lenkou a zároveň vedoucí sou-
boru Kopani ár a i oni pot ebují nacvi ovat,
musela nás v pokro ilém odpoledni opustit.
Hladina rtuti se tou dobou zastavila o epi -
ku teplom ru, ehož upe ená v tšina využi-
la k útoku na hlucké koupališt . Po vydatné
ve e i následoval tentokráte již o krapánek
delší odpo inek, b hem kterého jsme doplnili
po etní stavy o práci zavalené opozdilce, aby-
chom si mohli op t dát ve erní dvouhodinov-
ku ardáše. Jako p edchozího dne následovala nezbytná vinná i nevinná regenerace
a odchod na ubikace.

Do sobotního rána se nás již probouzel plný po et (zda n kdo p ebývá, nebylo do
uzáv rky ísla autorovi známo). Dopoledne jsme využili k opakování nacvi ených cho-
reografií, kdy nám Tomáš Sláma p ipomn l základní prvky sedlácké a Ondra Sameš
navázal s boršická a stra anskou. Zda se uskute ní tane ní program i po ob d , nebylo
do poslední chvíle jasné, protože ve chvíli, kdy jsme do sebe ládovali polévku, nad
našimi hlavami z letadla vyskakoval náš odpolední lektor David Pavlí ek. Našt stí se
padák otev el a David mohl zavítat mezi nás. Tentokrát však vym nil p vabnou Lucku
Kapustovou za hušt novského šohaja Aleše Váverku, kterého si n kte í pamatujete
z posledních hod . David s námi op t projel adu nejz zn jších pohybových cvi e-
ní se zam ením na zvládnutí pohyb sebe sama, kdy jsme r zn hupsali, tleskali,
vrt li se a smáli se nad tím, jak nevíme, co d lá pravá ruka, levá noha a kam sm -

uje nos. Kr p je potu st ikaly a st ny sálu postupn obložila sušící se trika. Na záv r jsme dotáhli lednovou choreografií ardáše a s Davidem i Alešem se pat i n rozlou ili. Vypití n kolika doušk hluckého koupališt , se stalo prakticky denní

podmínkou p ežití a bylo nutné to p ed ve e í splnit i v sobotu. Po segedi áku s p ti knedlama už nic nebránilo rozpoutání nové volby stárka. Na letošní kandidátku byl jako první p išpendlen Vojta B ták, pod jehož podobiznu vzáp tí p istál portrét Ondry Sameše, následovaný ve stínu se skrývajícími odstupujícími stárkem Rosou Mazá em. Po nezbytné obhajob a prezentaci kandidát p išlo na adu samotné hlasování, kdy v tšinu hlas získal místní urostlý chasník Vojta! A žije stárek!!! Vojta je lenem chasy a Krúžku již p es p t let a p i všech akcích vždy ochotn p ikládá ruku k dílu. V Praze vystudoval fakultu mechaniky na VUT, kde si rovn ž dod lává postgraduální studium, jehož ást strávil v Belgii. V aktivitách mimo univerzitní p du se podílí na vývoji leteckých spalovacích motor a po práci pozoruje p írodu ze sedla svého bicyklu. Úsp šná volba byla samoz ejm dle dobrých slováckých zvyk

ádn zpe et na vinným razítkem. Až po soust ed ní nám Vojta oznámil jméno stárky, za kterou si vybral nedávno provdanou Marcelu Pytelovou, která do chasy chodí zhruba rok a p l, studovala v Brn a do Prahy ji zavály pracovní povinnosti. Marcelka pochází z Dolního N m í, které s Hlukem sousedí a s Vojtou se znají od mala. ili nás po roce op t ekají dol ácké hody!

Na ned lní dopoledne již pravda zbylo sil pomén , ale i p esto jsme ještě ledacos zatan ili a n kolikrát zopakovali všechny tance, které nám letos v Hluku motaly hlavy i nohy. Vynikající ob d na záv r

byl pomyslnou t ešinkou na dortu našeho soust ed ní.

Cht l bych pod kovat všem len m chasy i Slováckého krúžku, kte í se na organizaci našeho soust ed ní podíleli jakýmkoli zp sobem nebo p isp li svou ú astí v jeho pr b hu. Velký dík pat í paní Ludmilce Prudíkové, která se po celou dobu našeho pobytu vzorn starala o naše žaludky a d lila se o své životní zkušenosti. Slova dík padají rovn ž na hlavu Martina Sochora st. nejen za rozpoutání n kolika tsunami po jízd na hluckém tobogánu, ale zejména za hudební kulisu a doprovod p i nácvicích. Stejn tak chválu zaslouží všichni lekto i í lenové chasy, kte í vedli tane ní ásti.

Na záv r bych rád pop ál hodn št s tí a zdaru našim novým stárk m Vojtovi s Marcelkou, a se jim da í a drží chasu pevn v opratích!

ROS A MAZA

V minulém čísle V domosti jsme otiskli výtky z magisterské diplomové práce mladého horáckého primáše Petra Míky, který se zaměřil na monografické zpracování rodu Hudek, rodem z Hrubé Vrbky, resp. z Velké nad Veličkou. Samostatnou kapitolu v nově vydané současné a posledního žijícímu nositeli rodové povelkové tradice, Jurovi Hudekovi (nar. 1924), věnuje našeho Krúžku.

Pražský Slováký krúžek se objevuje i v další magisterské diplomové práci. Daniela Pivodová, absolventka studia na Masarykově univerzitě v Brně, zde mapuje činnost spolků v Praze. Přetiskujeme část práce z nově vydaného období, kdy byla pořádána Národopisná výstava eskoslovanská v Praze, která byla výrazným iniciátorem pro vznik našeho Krúžku

M. ÍHA

Masarykova univerzita,
Filozofická fakulta, Ústav evropské etnologie, Etnologie

Moravská kultura v činnosti spolků a folklorního hnutí v Praze od druhé poloviny 19. století do současnosti

MAGISTERSKÁ DIPLOMOVÁ PRÁCE

Daniela Pivodová

Vedoucí práce: doc. PhDr. Martina Pavlicová, CSc.

Úvod

„Problematika folklorních souborů nebyla dlouho z etnologického pohledu reflektována, a kolo druhé poloviny 20. století a razantní vývoj folklorismu ukazovaly, že bez jejich studia jako výrazného faktoru tzv. druhé existence folkloru se odborné bádání neobejde. Úryvek z úvodu studie Martiny Pavlicové a Lucie Uhlíkové jasně vyjadřuje, že zpracování vývoje a činnosti folklorních souborů je záležitostí až poslední doby. Navazuje však na studium spolků a festivalů s národopisnou tematikou, které se rozvíjely již od 19. století. Ve své diplomové práci jsem si dala za úkol podívat se na tento

fenomén z jiného úhlu, a to s ohledem na p sobení významných moravských rodák v Praze a na innost spolků a pozd ji folklorních soubor , které ve svém programu m ly propagaci lidové kultury Moravy.

Diplomová práce je rozd lena obsahem do t í hlavních období. První je období od p íprav Národopisné výstavy eskoslovanské až do konce druhé sv tové války. Druhým je povále né období a tehdejší rozmach vzniku folklorních soubor . Poslední je doba porevolu ní a svobodné p sobení krúžků a soubor . K prozkoumání prvního období mi pomáhala jak historická literatura, tak materiály o studentských spolcích v Archivu Univerzity Karlovy. Informace o druhém období jsem erpala již z odborné literatury a z výpov dí respondent . Poslední období bylo tém celé závislé na vlastním výzkumu. Krom Slováckého krúžku v Praze nemá žádný jiný krúžek nebo folklorní soubor zpracovanou svou historií. Zvlášt u Valašského krúžku a spolku Hanák již v tšinou nežijí pam tníci období založení nebo nejsou se sou asnými leny v kontaktu, a tak nejsou informace kompletní.

Krom popisných kapitol o vzniku spolků , krúžků a soubor se zabývám i obecným vývojem folklorního hnutí a shrnutím poznatk o pot ebách jednotlivc v souborech v Praze. P i setkáních s respondenty jsem m la vytvo ený okruh otázek ve form dotazník . Tak se mi postupn utvá el obraz o vzniku soubor , jejich p sobení a složení.

3. Národopisná výstava českoslovanská

Na Morav je možné považovat období kolem Národopisné výstavy eskoslovanské v Praze za vyvrcholení zdejšího vývoje národnostní otázky i kulturních a politických požadavků eského obyvatelstva. Podn t k výstav dal František Adolf Šubert, tehdejší editel Národního divadla, kterému se zamlouvala již Všeobecná zemská jubilejní výstava v roce 1891. N mci se výstavy nezú astnili, takže se zde p edstavili p edevším eští pr myslníci a emeslníci. To také nalá kalo davy lidí jak z Prahy, tak z venkova. P edevším instalace eské chalupy podn itila zájem o lidovou architekturu a kulturu. Úsp ch jubilejní výstavy s mnoha doprovodnými slavnostmi a návštěvami

slovanských delegací dal možnost k projevu národního sebev domí. A tak F. A. Šubert p íšel s výzvou, že je pot eba lidem ukázat komplexn ější obraz eského národa, zvlášt jeho kulturu, a pokusit se uspo ádat eskoslovanskou výstavu. Krom výstavy uvažoval i o úst edním národopisném muzeu a encyklopedii.

Výzva se na Morav ujala s pat i ným ohlasem. Již od roku 1883 p sobil na národopisném poli Vlastenecký spolek musejní v Olomouci, jehož jedna ást se zabývala dokumentací a teoretickými výklady geneze ornament z lidových výšivek, kraslic i z výzdoby kancionál . Výsledky innosti byly již tehdy p edstavovány na regionálních výstavách. Po

Šubertov výzv byl práv Olomoucký spolek jeden z prvních, který se p ipo-
žil. Ne všichni byli z p íprav národopisné
výstavy nadšení. Zemský sn m, složený
p evážn z moravských N mc , odmítal
a bojkotoval jakékoli aktivity eského
obyvatelstva na poli národního uv dom -
ní. Národopisná výstava jako ryze es-
ká akce bez n mecké ú asti byla trnem
v oku nejen moravskému sn mu, ale
pochopiteln i samotné víde ské vlád .

eští organizáto i p edstavovali výstavu
jako kulturní a v deckou akci, ale nako-
nec se stala z mnoha hledisek záležitostí
politickou. Vše vyvrcholilo zamítnutím
p ísp vku od zemského sn mu morav-
ským odbor m na ú ast na národopisné
výstav , což podnítilo rozsáhlou sbírku
po všech eských zemích a tato spolu-
práce a soudržnost m la opa ný efekt,
než sn m pravd podobn zamýšlel.

Za ty i roky organizovaného sb ru se
nashromáždilo tolik cenného materiálu,
že se každý region mohl eské ve ejnosti
d stojn p edstavit. Výsledkem p íprav
nebyla pouze výstava samotná, ale sb -
ry materiálu vytvo ily základ pro vznik
regionálních muzeí. Na výstav se krom
hmotných doklad lidové kultury objevi-
ly také písn a tance ve scénickém zpra-
cování. Již v pr b hu p íprav se uskute -
nilo v echách, na Morav a ve Slezsku
více než t icet folklorních slavností,
spojených v tšinou s regionálními výstava-
mi. Folklor Moravy m l na starost skla-
datel Leoš Janá ek, který p ípravoval
muzikanty, zp váky a tane niky. Vyzýval
Moravany ke sb ru a sám se pokoušel
zaznamenávat lidové písn . Do období

p íprav a samotné výstavy byly lidové
písn a tance ve spole nosti brány jako
prost edek vlasteneckého uv domová-
ní a byly jen v malé mí e sou ástí jinak
zam ených akcí, jaké po ádala nap .
Moravská beseda. Poté se po ádaly akce
zam ené p ímo na p edvád ní folkloru
(pozd jší významná etapa za ala p e-
devším po vzniku samostatného esko-
slovenska), a vznikaly r zné uskupení
a soubory, jako např. **Slovácký krúžek
v Praze roku 1896**. Fakta kolem p í-
prav a realizace Národopisné výstavy
eskoslovenské jsou natolik zdokumento-
vána a popsána, že se zde stru n zam -
ím jen na moravskou ást výstavy.

3.1. Představení Moravy na Národopisné výstavě československé

Na Morav probíhala organizace práce
a sb r výstavního materiálu trochu odliš-
n než v echách, kde nebyly ješt p íliš
rozvinuty národopisné snahy a sb ratel-
ských úkol se postupn zhostili zejm-
na u itelé, kte í na výstavu zajiš ovali
hmotné doklady lidové kultury; finan -
ní prost edky se však shán ly lépe.
Naopak na Morav , kde byly inné oba
muzejní spolky, Olomoucký i Brn ňský,
bylo sesbíráno národopisného materiálu
dostatek, ale t žko se získávaly finan-
ce na p epravu do Prahy a instalaci na
výstav . K finan nímu nedostatku p í-
sp lo také zamítnutí dotace na Národo-
pisnou výstavu moravským sn mem, na
což zareagoval hrab Vladimír Lažanský,
p edseda výkonného výboru výstavy,
svým p ísp vkem 2000 zlatých. Násled-

n vznikla na Morav rozsáhlá sbírka, která vynesla obnos ještě v tš, než m l být p ísp vek od sn mu.

Tradi ní kultura byla v té dob v ad moravských region ještě v plném rozkv tu, a to usnad ovalo odbornou ást p íprav. Zachovalá lidová kultura také odrážela zaostalost Moravy se špatnými hospodá skými a sociálními pom ry. Tato situace rozd lila eské národopisce na dv skupiny s rozdílnými názory na národopis jako v du reprezentované na jedné stran e kem Zibrtem, Františkem Bartošem aj., a na druhé stran národopisci kolem asopisu Atheneum, ke kterým pat il nap . Jan Herben. P vodn m l být z ízen úst ední výbor v Brn a krajinský v Olomouci, ale ukázalo se, že práce bude natolik rozsáhlá, že se nakonec na popud Josefa Klvani z ídily odbory kmenové – hanácký, lašský, valašský a slovácký s úst edím v Brn . Tyto kmenové odbory byly dále dopl ovány krajinskými odbory, kterých bylo z ízeno 47, tudíž skoro v každém m st . Na Hané byl vypracován dotazník se 700 otázkami, který se stal výchozím návodem nejen pro spolupracovníky hanáckého odboru. Výsledky práce byly ukazovány na krajinských výstavkách. **Již Muzejní spolek Olomoucký** po ádal menší prototyp národopisné výstavy v roce 1887 v N m ících, kde byla vystavena ada hanáckých p edm t od kroj až po keramiku a nábytek, p edvád ly se zde zvyky a vypráv ly pohádky. Na Morav se tedy od roku 1891 m lo na co navazovat. První výstavou, po ádanou ve znamení blížíci se Národopisné výstavy, byla hanácká v Kojetín roku

1892, kterou ihned následovaly další. Díky výstavkám, ze kterých se vybíraly sbírkové p edm ty na pražskou výstavu, si lid uv domil d ležitost celonárodní výstavy a krásu svého kulturního d icství. Krajinské výstavy byly inspirací pro zakládání místních národopisných muzeí a nashromážd ný materiál pozd ji tvo il základ sbírkového fondu. U p íležitosti n kterých výstav byly vydány publikace, které plnily funkci katalog nebo m ly formu sborník s odbornými p ísp vky.

Morava i Slezsko byly pro mnohé echy v té dob zem í zcela neznámými. Proto také byla, ještě p ed otev ením bran výstavy, vydána Generální mapa Moravy a Slezska, obsahující vedle geografických údaj í informace rázu kulturního. Odd lení, která obsahovala exponáty z Moravy, bylo n kolik. Národopisné odd lení obsahovalo p enesené krajinské výstavy, zvykosloví, kroje a krajky, a bylo umíst no v levém k ídle výstavního paláce. Za vstupem se nacházela expozice Slovácka. I když materiálu se nasbíralo hodn , chyb ly finance a nenášel se nikdo, jenž by se slovácké sbírce soustavn v noval. Nakonec se instalace ujal Lubor Niederle, spolu s odborem Hradiš ským a Kyjovským, a Slovácko zde m lo d stojné zastoupení. Sou ástí expozice byla míst ínská sv tnice, ve které byl p edstaven dub ansko-milotický a hovoranský kroj, malovaný nábytek a okna. Další ástí byla skupinka figurín „p ed hospodou“ v mužských a ženských krojích, které zobrazovaly n kolik variant z oblasti obce Velká nad Veli kou. Odtud byla nainstalována i další sv tnice. Slovácko zde nem lo zastoupení všech

svých oblastí. N které m ly své exponá-
ty v jiných odd leních výstavy, nebo zde
nebyly v bec. Nap íklad odd lení lidové
písn , hudby a tance bylo zvláš a sešla
se zde velmi bohatá sbírka písní s náp vy
a topografickými mapami p edních sb ratel
, jako byli František Sušil a František
Bartoš. Již v menší mí e zde byly vysta-
veny zápisy tanc a hudební nástroje.
Nejd sledn jí byl zpracován valašský
oddíl, který si vzal na starost Josef Válek
a Dušan Jurkovi . Hlavním elemen-
tem byla kolébka Františka Palackého,
kolem které byly rozestav ny krojované
figuríny z r zných ástí Valašska. Tato
skupinka figurín byla rozd lena na dv
ásti – „z hospody“ a „z kostela“. Sou-
ástí první skupiny byl portáš, tan ící
pár z Valašské Polanky, muzikanti a dal-
ší osoby z Rožnovska. Ve druhé skupi-
n byly zobrazeny kroje mírn odlišné,
jako pár z Bernartic, ženy z Hodslavic
a Ve ovic, pár z Nedašova i figurína
v zemanském kroji z Nového Hrozen-
kova. Krom figurín zde byla vystavena
i mapa kroj , sestavená Josefem Válkem,
obrazy, výšivky a p edstavení zam stná-
ní Valach . Haná, kterou m ly p evážn
na starost Magdalena Wanklová a Vlas-
ta Havelková, m la také svou sv tnicí
s figurínami z Bezm rovska a s rozv še-
nými ukázkami výšivek. Prost jov a Krom
m íž zde m ly vlastní výstavky a pat ila
sem i oblast Vyškovska s ukázkami kroj
ovlivn ných Horáckem. Brn nsko zde
zastupovala Vesna s výšivkami a s kroj-
ovaným párem z Hanáckého Slovácka,
dále sv tnice s figurínami z Troubska
a Lišn . Zvykoslovná ást národopis-
ného odd lení m la zobrazovat ob ady

a oby eje b hem církevního roku i zvyky
spojené s životem lov ka. Církevní rok
zde nebyl ukázán kompletn , domina-
valo mu uskupení figurín kolem Jízdy král
z Uherskohradiš ska. Lépe byly zpraco-
vány ob ady spojené s životem lov ka,
p edevším svatba a d tství. Zvykosloví
zde na výstav postrádalo „život“, jed-
notlivé figuríny nemohly lidem p edvést
úkony spjaté s ur itým oby ejem nebo
ob adem. Sou ástí výstavy proto byly
i slavnosti, jako nap . Valašská svat-
ba, kde se návšt vnici mohli seznámit
s ob adními zvyky blížeji.

Dalším odd lením byly um leckopr -
myslové p edm ty. Tento oddíl m l na
starosti výtvarný odbor v ele s archi-
tektem Josefem Fantou. Z Moravy zde
byly vystaveny p edevším lidové krajky
a výšivky. Každá oblast Moravy zasl-
la nep eberné množství vzor í p ímo
vyšitých od vních sou ástek, jako r z-
né šátky, epce, úvodnice, vyšité košile,
rukávce apod. Krom výšivek zde byla
hojn zastoupena také keramika, náby-
tek, malované obrázky na skle a zdobe-
né kraslice. Zmín né p edm ty ale lépe
vynikly jako dopl ky výstavních sv tnic
a chalup, kde byly z pohledu návšt vníka
zajímav jší.

Mimo výstavní palác se nacházela
eskoslovanská d dina. Morava zde byla
zastoupena hanáckým a horáckým grun-
tem, kopani áskou chalupou ze Staré-
ho Hrozenkova, chalupou z Tvrdonic,
vinným sklepem z Uherského Hradišt -
Ma atic a valašskou Novou d dinou, kte-
rá byla zpracována nejd sledn jí. Archi-
tektionicky se jí ujali Miroslav Urbánek
a Dušan Jurkovi a obsahovala pavla-

ovou chalupu s chlévem, vozíkem, ovárnou, kůlnou a sušárnou na ovoce. Za chalupou byla zvonice a samostatná salaš, pálna, kůlna, pila a hospoda „Na posledním groši“. Národní, zde, i mimo valašskou dle, byl ukázán vesnický život v etnospodářských zvířatech a nástrojích, také spolu s fungujícími hospodami, kde se scházely významné osobnosti, každý den hrála pro návštěvníky muzika a předváděly se mnohdy uhlavě i samotní návštěvníci. Kromě již zmíněné valašské hospody byla v oblíbené také Slovácká kůlna. Další stavby byly jako modely nebo obrázky a fotografie vystaveny v krajinářských odděleních. Morava byla zastoupena i v dalších odděleních, především v zemědělském, lesnickém, archeologickém, literárním, spolkovém, školském a církevním. Vystavený materiál ale zdaleka nedosahoval takových rozměrů jako v národopisném oddělení a Československé dle.

Dležitou součástí výstavy byly různé slavnosti, kde hosté z Moravy předváděly především zvyky a obyčejy, ale také písně a tance. Hlavní událostí byly Moravské lidové slavnosti předané od 15. do 18. srpna, které se staly jedním z vrcholů celé výstavy. Jejich iniciátorem a hlavním organizátorem byl Leoš Janáček, který pomáhal přímo na Moravě s přípravami hudebních a tanečních vystoupení. U pražské veřejnosti se slavnosti setkaly s velkým zájmem. V těchto dnech přijelo z Moravy kolem 2500 lidí, kteří návštěvníci představiteli předváděly obvyklé zvyky, jež české veřejnosti byly téměř neznámé. K vidění byla například jízda krá-

l z Vladyka a Kněždub, Královny ky z Ochovecké, několik svateb, hanácké právo atd. Do Prahy se Moravané začali sjíždět již 13. srpna a 14. srpna se konal Moravský večer na Žofíně. Předvodní slavnosti začaly velkolepým předvodem ze Žofína do areálu výstavy 15. srpna dopoledne, ale kvůli nepříznivému počasí byl program zrušen a inkubující se předvedli pouze v amfiteátru výstaviště. Plánovaný předvod se nakonec odehrál následující den. Ten den slavností byl zasvěcen hanácké lidové kultuře. Předvod Hané dorazilo do Prahy nejvíce inkubujícími.

čtvrtý a zároveň závěrečný den slavností si vzaly na starost všechny typy i kmenové odbory, které postupně předvedly to nejlepší ze svých regionů. Kromě Moravských slavností byly součástí výstavy i slavnosti menší – krajinářské, kdy v určitých dnech byly do Prahy vypravovány zvláštní vlaky s výpravami lidí z jednotlivých míst, kteří na výstavě představili svou oblast a mohli si prohlédnout výstavu a sejit se s organizátory nebo představiteli Prahy.

Moravská účast na výstavě byla z mnoha pohledů velmi úspěšná. Obyvatelé Prahy a návštěvníci zech se dozvěděli mnoho informací nejen o moravské lidové kultuře, a tak můžeme národopisnou výstavu Československou považovat, v procesu Česko-moravského kulturního a politického sblížení, nejen za prostředníka, který dokončil dosavadní snahu o konsolidaci českého národa, ale také za první moravské kultury do povědomí českého myšlenkového podhoubí.

4. Moravské kulturní spolky založené v Praze po Národopisné výstavě československé

4.1. Vznik Slováckého krúžku v Praze a jeho působení do roku 1945

Po átky pražského Slováckého krúžku lze vystopovat až k působení studentských spolků od 60. let 19. století. Blanič, Radhoš, Moravská a Moravsko-slezská beseda byly důležitými středisky moravských studentů i pražských moravců. Nejenže podporovaly Moravany na studiích, ale pořádaly také různé přednášky a setkání s národopisnými tématy, kde se objevovaly lidové písně a tance. Nešlo jim jen o zabavení sebe samých, ale spíše o proniknutí do povrchu pražské společnosti. Především za dobu fungování Moravské besedy seinnost slováckých rodáků více rozšířila. Jedna z prvních zaznamenaných zpráv je o Mikulášském večeří z roku 1885, kde měl být ukázán slovácký tanec. Jaký přesně není jasné, jelikož zpráva Besedy hovoří o národním tanci slovenský bystrík a Národní listy o tanci „od země“. Další záznamy jsou kusé, jelikož noviny tomu nevěnovaly pozornost a pro Besedu byly důležitéjší jiné činnosti. Velký podíl na formování Moravských Slováků v Praze měl i slovenský spolek Detvan.

Detvan vznikl roku 1882 a vzešel z Moravské besedy, kde se soustředili i studenti ze Slovenska. Nebyl akademickým spolkem, ale měl sloužit všem uherským Slovákům v Praze. V té době

ně bylo v Praze mnoho, asi jen kolem patnácti, ale našli si i příznivce především z řad slováckých pražských moravců, včetně s Janem Herbenem. Impuls k založení spolku dal Pavel Socha, který byl i autorem stanov. Prvním předsedou se stal filozof Jaroslav Vlček, který dříve za dob studií doprovázel zábavy Moravské besedy jako klavírní doprovod i zpěvy písní. Moravská beseda vznikla Detvanu velmi podporovala. Byla spoluprádcelem ve věcech slovenským programem v prosinci 1882, kde se Detvan uvedl do veřejného života. Bylo ustáleným zvykem, že Detvan měl svého zástupce ve výboru Moravské i později Moravsko-slezské besedy, a Moravané, zejména ti ze Slovácka, zase ve výboru Detvanu.

Prvním, kdo začal formovat skupinu Moravských Slováků, byl Franta Úprka, bratr známějšího malíře a grafika Joži Uprky. Po átkem 90. let začala skupina kolem Franty Úprky pořádat ikrát do týdne taneční zábavy na Vinohradech. On sám se na těchto večerech stal učitелеm slováckých tanců. Po zákazu Moravské besedy v roce 1894 ztratili Moravští Slováci svého představitel a neměli možnost se pod patronací prezentovat na Národopisné výstavě československé následujícího roku. Dle dostupných dokladů se výstavy přeci jen zúčastnili, a to na Moravských dnech a spolupracovali s Luborem Niederlem na expozici Slovácka.

Roku 1896 vznikla dvě uskupení, která měla velký vliv na krajanský život v Praze. Svou činnost obnovila Moravská beseda, ale pod novým názvem Moravskoslezská, která byla pokračovatelkou své předchůdkyně. Dalším mezníkem bylo založení československé jednoty, která si dala za úkol podporovat československé zájmy a podporovat chudou mládež, zakládat knihovny, pořádat přednášky a zábavy. Tato činnost nebyla omezena pouze na Prahu, ale jako jiné spolky, přispívala československá jednota i na Moravu. Kromě již zmíněných knihoven zde pořádal divadelní představení, výstavy, besídky s pohádkami pro mládež i odbornější přednášky pro dospělé. Ve výboru jednoty byly i některé významné osobnosti pražské scény, i členové dalších spolků, jako například Eliška Krásnohorská, František Adolf Šubert, František Táborský, Jaroslav Velebný atd. Později, v roce 1909, byla činnost československé jednoty omezena pouze na Slovensko. Hlavní vliv na rodáky ze Slovácka v Praze měla československá jednota prostřednictvím svého Akademického odboru, který byl založen roku 1902 předednou Františkem Pastrnkem. O odboru nejsou dochovány souhrnné zprávy, ale pravděpodobně sdružoval všechny studenty ze Slovácka, kteří se scházeli i mezi Slováckými ve věcech a na některé členy spolku Detvan.

Právě rok vzniku Moravskoslezské besedy a Československé jednoty byl ustanoven jako rok založení Slováckého krúžku v Praze. Nelze totiž určit přesné datum vzniku, jelikož nebyly

sepsány žádné stanovy. Od té doby se zpravidla setkání Slováckých rodáků v Praze ve stejné podobě, v jaké je možné je dnes navštívit v současnosti. Setkání byla každou středu, mluvilo se zde o potřebách Slovácka ze všech hledisek, následovaly národopisné rozmluvy a závěrečná kulturní část, v té době v podobě zpěvů. Hudební doprovod zajišťoval Rudolf Malik na klavír. Prvním veřejným vystoupením pod hlavičkou Akademického odboru československé jednoty byl Slovácký večer, který se konal v roce 1902 v Národním domě na Vinohradech. Součástí byla přednáška o Slovácku a zpěvy písní. Slovácké večery se ujal a od následujícího roku se konaly s větší pravidelností. Účastníci a především aktivní inkubující se zde již objevují v krojích, které si dovezli z domovů. Pro inkubující dívky, které nepocházely ze Slovácka, byly kroje zapůjčeny. Následující léta byla prvním v tomto rozkvětem krúžku. V roce 1909 vznikla první muzika krúžku s primášem Vladimírem Klusákem. Do té doby se doprovázelo na klavír nebo se zpívalo a capella. Přicházelo stále více nových studentů, kteří se přidávali ke skupince slováckých rodáků pod Akademickým odborem a večery se pořádaly i mimo Prahu, v té době ve Středním území, kde československá jednota zakládala další odbory a krúžek se zde prezentoval svými písněmi a tanci. Dále se krúžek zúčastnil mnoha slavností, včetně v roce 1913 dokonce uspořádal slováckou svatbu na Žižkově.

Slovácké krúžky byly zakládány i v jiných oblastech. Po Praze vznikl

Slovácký krúžek v Brn (oficiáln roku 1908), dále krúžky v Kyjov (1909) a Strážnici (1910).

První sv tová válka innost krúžku pozastavila, stejn jako eskoslovenskou jednotu. Zbytek len krúžku, který neodešel na vojnu, se snažil vyvíjet innost alespo na p d Moravskoslezské besedy. Jelikož byla Moravskoslezská beseda jedním z mála inných spolk , které byly áste n aktivní i za války, byly její akce hojn navšt vovány.

Po vzniku samostatného eskoslovenska cht l krúžek navázat na p edvále nou dobu. Prvním výrazn jším po inem po válce byla spolupráce na Lanžhotských hodech v ervnu 1919, které se konaly na holešovickém výstavišti. Hod se zú astnili jak Pražané, tak hosté z Moravy a Slovenska a p ítomen byl také T. G. Masaryk s mezinárodní delegací. P sobení krúžku ve dvacátých letech je podle pramen nejasné. Nejspíše byla stále vyvíjena p ednášková innost v rámci Moravskoslezské besedy a n kte í lenové se scházeli v menších skupinkách, ale viditeln ji se Slovácký krúžek v této dob neprezentoval. D vodem mohla být jak ztráta n kterých len ve válce, tak odliv studentů na univerzitu do Brna a absolvent

zpátky na Slovácko. Ke konci dvacátých let se pomalu za íná krúžek obnovovat, a to díky tzv. Podlužácké vln , kdy se skupinka jednotlivc z Podluží rozhodla obnovit krajanské prost edí s hudbou, zp vem a tancem. P ichází mnoho nových tvá í, zvlášt z ad studentstva, ale objevovaly se i známé tvá e jako Jan Herben a Franta Úprka. Nov vznikla i muzika a krúžek za al navazovat na innost n kdejšího Akademického odboru eskoslovenské jednoty, i když ne zcela. V hnutí slováckých krúžk opadla snaha zachycovat místní tradice v p vodní podob a vzdalovali se i od p edvále né politicko-národostní innosti. Setkání se sice zú ast ovali n kte í aktivní p edstavitelé politické scény, ale celkov bylo odmítáno využívání slováckého folkloru k politickým a spolkovým manifestacím. P ednášková innost z krúžku zcela vymizela, tu p ebrala Moravskoslezská beseda. Krúžek vykazoval jen kulturní innost a nov se lenové scházeli k organizovanému nácviu písni a tanc . Krúžek tak až do roku 1939 p sobil spíše ve form folklorního souboru a název se ustálil na Slovácký krúžek, volné sdružení Moravských Slovák v Praze.

Supí škrek

P íšel ervenec a s ním pevný bod mého celoro ního programu, Hor ácké slavnosti ve Velké nad Veli kou. Pro nezasv cené, jedná se o t ídenní festival ve folkloristicky nejzachovalejším regionu Slov ácka. Je výjime ný mimo jiné tím, že až na naprosté výjimky prezentuje pouze místní folklor, který se do dnešních dn zachoval v jinde nebývalé bohatosti a kráse. Ani letos jsem tedy nemohl chyb t a do Velké jsem se vydal.

V jednotlivých poadech letošního ro níku se mimo jiné oslavovalo 20. výro í HCM Petra Gale ky, 45. výro í založení souboru Veli ka, vzpomínalo se na muzikanta Jarka Miške íka a v jednom z ned lních po ad u kuželovského mlýna své 80. narozeniny oslavil zp vák, tane ník a etnograf Dušan Holý.

Již d íve jsem m l vzácnou p íležitost ú inkovat na Hor áckých slavnostech jako p espolní výpomoc v rámci n kolika vystoupení skupiny z Nové Lhoty, letos se naskytlo op t n co nového, u eho jsem nemohl chyb t: V rámci slavností, i když mimo oficiální program, uspo ádala cimbálová muzika Libora Supa sout ž o nejv tšího znalce hor áckých sedláckých „Supí škrek“. O sout ži jsem se dozv d l od našeho starosty, který nám poslal e-mail s pozvánkou, a protože mám sedlácké rád, sebral jsem odvahu a poslal p íhlášku.

V sobotní odpoledne jsem se dostavil do areálu válcového mlýna, kde sout ž m la probíhat. Zjistil jsem, že odvážlivc p íhlášených dop edu bylo i se mnou slovy dva, nicmén muzikanti od Sup ud lali, co bylo v jejich silách, aby sout ž prob hla,

a b hem pátku naláka-
li ješt n kolik dalších
ú astník . Nakonec se
nás ve startovním poli
sešlo šest. Mezi nimi se
objevil nap íklad starý
a zkušený muzikant, pan
Jaroslav Smutný, nebo
Pavel Kubík, pokra ova-
tel slavného cikánské-
ho muzikantského rodu
Kubík a primáš cimbálo-
vé muziky Kubíci. Základ-
ní pravidla byla jednodu-
chá: sout žící se m li st ídat ve zp vu sedláckých, každý jednu sloku písn , p i emž
se nesm la opakovat melodie. Kdo si na žádnou další nevzpomn l nebo zopakoval již
zazpívanou, vypadl.

Pan Smutný si pro tuto p íležitost p ípravil tahá ek s n kolika stovkami sedláč-
kých, vyptával se m , kolik jich mám p ípraveno já. Povídám mu na to, že jich umím
dost, ale d ležit íjší bude, jestli si na n jakou novou v danou chvíli v bec vzpomenu.

A už jsme za ali, muzika p edehrála, první sout žící nasadil a zazpíval první sed-
láckou. Dozn la píse prvního zp váka i její p ehrávka, z p epestré palety sedláckých
jsem nasadil kus tematicky vhodný do prost edí mlýna – Kdo chce mynářskou céru
m t, z publika se ozval potlesk divák , mezi nimiž jsem m l i hlasité fanoušky z ad
slováckých krúžk – d kuji všem za podporu. Ostatní sout žící pak pokra ovali další-
mi písn mi z nep eberné ady sedláckých.

Prob hlo prvních n kolik kol a už vypadl první sout žící: Pan Smutný, sám basista,
trochu zápasil s muzikou o pravidlo, podle kterého zp vák musel sám nasadit a zazpí-
vat v povolených tóninách, tedy tradi n dosti vysoko. Nakonec se mu ale vymstilo
zopakování jedné již odezpívané melodie, a s p kným a málo známým textem. Jak
se ukázalo, toto bylo nejp ísn ějším kritériem v bec. Další vypadnuvší než astník –
a ne že by jich znal málo – zopakoval sedláckou, která nejenže „byla“, ale dokonce ji
v minulém kole sám zpíval!

Když došla ada op t na m , spustil jsem inspirován na atým mlýná ským téma-
tem píse Ej kame , kame , kame , dozpíval jsem, obecenstvo mi zatleskalo, – jenže
ejhle, kámen úrazu, Martin Kuchy ka, rozhod í této sout že, už zvedá sv j p ísný
soudcovský prst a volá: „Bylo: Ej v háji, v háji, v háji!“ Musel jsem se se sout ži roz-
lou it, muzika mi ješt zahrála k odchodu a zbytek sout že jsem pak sledoval již jen
jako divák.

Na stejné chyb , opakování melodie, v témže kole skon il i Pavel Kubík, kterému na za átku nechyb lo sebev domí a hrd prohlašoval, že jde vyhrát. Poslední dva finalisté spolu svedli urputný boj a po n kolika kolech, vesm s málo známých sedláckých, bylo jasno o vít zi. Tím se stal Jakub Moty ka, klarinetista od Kubík . Neosnil sice p ednesem, ale ke cti mu nutno p ipo íst, že v tšinu sout že vytahoval takové „špeky“, že jsem mnohé z nich nikdy neslyšel, a že už na Hor ácko pár let jezdím a jen tak n ím m tam už nep ekvápí.

Tak prob hl první ro ník této zajímavé sout že, zazn la spousta známých i mén známých hor áckých písní. Je t eba dodat, že vzhledem k p ísným pravidl m m li všichni vy azení sout žící velkou v tšinu svého repertoáru ještě v zásob ! Doufám, že p íští rok se op t sejdeme posiln ni o další milovníky zp vu, a obecnstvu jich zazpíváme mnohem více. Pokud op t do Velké pojedu, ur it nebudu chyb t.

RADOVAN BE ÁK

Májová veselice ve Ždánicích

– rok na Ždánicku

Víkend 24.–26. kv tna nabízel hned n kolik akcí, na kterých se necht lo chyb t: Kosecké v Buchlovicích, Jízda král ve

Vl nov , setkání u p íležitosti zahájení provozu nov postaveného sklepa našeho krůžkového starosty a májová veselice ve Ždánicích.

Nakonec u nás p evázil patriotismus podtržený p knými vzpomínkami na minulou veselici. Putovali jsme do Ždánic, kde jsme zapadli do velkolepé slavnosti Ždánicka (nov užívané Ždánicko mi nejde p es pysky) po ádané mužským sborem (dále MS) ze Ždánic, pod zášti-

tou m sta Ždánic, za finan ní podpory Jihomoravského kraje, zú astn ných obcí a soukromých dárc . Slavnosti se

aktivní zúčastnilo na 400 účastníků z 12ti (z celkového počtu 15) obcí Žďánska. Zabezpečení této velké prestižní akce se vedle města a folklorních souborů ujaly i další spřízněné spolky a instituce jako například vinařství, hasiči, hotel Radlovec a další. Město k veselici vydalo zvláštní tematickou přílohu Žďánického zpravodaje a přehledný program. Veselici využila i televize, která zde točila reportáž do pořadu Folklorika (odvysílán 22. 6.) v nově vedené paní Františce Polákové z Archlebova známé „režisérky“ kraslic, obvyklé opatrovatelce místních zvyklostí, ke které se dodnes chodí pro rady a porady.

Slavnosti vypukly v pátek večer v parku u záměcké vily nočním modrosvětlým žďánským rodákem, hercem brněnského HaDivadla Milošem Maršálkem, v nově uvedeném 30. výročí založení MŠ ze Žďanic. Poskytl, jak je už tradicí pro akce uskutečňované v tomto magickém místě, silný kulturní i emocionální zážitek. Vždy se zpívajícími zdravicemi vedle výběrných žďánských souborů a sólistů vystoupily podstatné i MŠ z Kyjova a Buchlovic, tj. sbory, které první začaly s MŠ ze Žďanic spolupracovat a spolupracují dodnes. Nechyběly samozřejmě ani první šedesátník Jura Petr, jehož dlouholetá práce, pomoc a kamarádství jsou na projevu MŠ stále patrné a oceňované. Povídal, popíjelo

a zejména zpívalo se dlouho přes noc – dlouho a ticho jsme se rozcházel.

V pátek byly také vernisážemi zahájeny výstavy: Jednak práci výše zmíněné paní Františky Polákové, druhá byla v nově otevřených 30. výročí MŠ.

Matiné duchovní hudby v kostele Nanebevzetí Panny Marie ve kterém

vystoupily chrámové sbory a sólisti z Archlebova, Žarošic, Lovic a Ždánic zahájilo sobotní program Májové veselice.

Všechny zúastněné soubory a sbory se po poledni pr vodem „Za máj“ p edstavily hojným p ihlížejícím. Oficiální zahájení veselice starostkou Ždánic, p i zastávce na nám stí, bylo stvrzeno salvou „ety napoleonského vojska z Draž vek“. (Tento spolek se objevil ve Ždánicích poprvé a byl milým oživením slavnosti). I p es nep íze po así mužské sbory postavily máju a tím i zahájily „Rok na Ždánicku“, tj. po ad složený z vystoupení zúastněných soubor a sbor – tématicky azených tak jak je p ináší b žný rok. N která vystoupení veselá, jiná recesistická, hravá i pou ná. Tak jsme t eba: drali pe í, koledovali, glosovali spole ensko politické d ní p i pochovávání basy, prožívali velikonoce, byli na „Zlaté sobot“ v Žarošicích, zaráželi horu, tan ili zavákový tanec, hodovali a sledovali plen ní napoleonským vojskem – p kné, nápadité, milé. (ást vystupujících používala mikroporty – mám z toho rozpa itý pocit. Je pravdou, že je bylo líp slyšet, ale p ipadalo m to pocitov jako n co nepat i né-

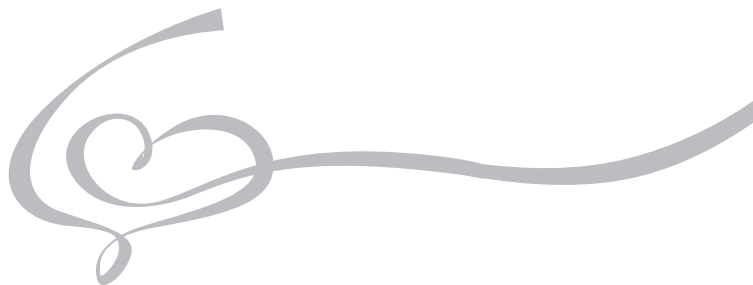
ho). Kdo m l místo toho chu si zav ískat, nic snazšího – mužské sbory (celkem 9) byly rozjeté jaksepat í, až kolikrát trochu rušily d ní na pódiu.

Na vystoupení prakticky bez p e stávky navázala veselice v místním kulturním dom . Ke zp vu a tanci hrály mladi ká dechovka Nenkovjanka a CM Hradisko. Pro osv žení bylo k dispozici n kolik desítek p kných místních vzork vína. Všude kolem p átelé a kamarádi – nic nechyb lo ke spokojenosti.

Pro úplnost je t eba vzpomenout, že po celou dobu slavností bylo otev eno Vrbasovo muzeum a popularizována návštěva „Motýlího ráje“ s doprovodným programem. Akce v Motýlím ráji, byla v d sledku nep ízn po así p esunuta na 30. erven.

I p es už tradi ní ne plně pochopení „z h ry“ (po así op t moc nespoupracovalo) veselice prob hla áste n v mokré variant , ale tém v plánovaném rozsahu. P isp la k upevn ní pov domí sou náležitosti obyvatel regionu, jejich pobavení, ale i pou ení. Bohužel se po así spolu s kapacitou sálu kulturního domu podepsalo na ú asti.

BRUNO VOGNI

Folkloristé v Očové oslavovali

Asi od roku 1954 se amatérsky zabývám folklorem. Od začátku se specializuji na nářečí slovenského

jazyka, mezi nářečím i nářečí Luhačovickeho Zálesí, Valašska, Slovácka a Kopanic. Přátelím se s mnoha významnými folkloristy z různých folklor regionů, ve kterých se mluvilo uvedenými nářečími. Proto zde mohu šířit informace a názory získané mimo hlediště.

V roce 2006 jsem ve své recenzi vysvětlil, proč se festival v Očové jmenuje Očovská folklorňa hruda: Ukazuje, kolik geniálních lidí vyrůstá na úrodné očovské zemi.

Festival byl 9. až 11. 8. 2013 v Očové poděsáté. Hodnotitelé nebyli stanoveni. Obec nebyla vyzdobená, ale na křižovatkách cesty ze Zvolena do Očové byly nápadné nápisy a plakáty byly i na dvou místech v autobuse. Vstupenek bylo prodáno a rozdáno 3 182. Účinkujících bylo asi 1 000.

Festival tvořily především akce a 8 představení, v nichž účinkovala řada sólistů, souborů, sborů a muzik.

V představeních byly výstupy účinkujících, blahopřání jubilantům a propagace nového nositele písní Vladimíra Homoly.

Moderátor byl nikoliv, a kolik nebylo dva představení součástí. Dva z nich byli vtipní, ale žádný představení neinformoval diváky, kdo, co a odkud jim právě předvádí. Nedalo se to ani představení v bulletinu, jenž se zdarma předváděl ke vstupence. Diváci tak byli ochuzeni, navrhuji

organizátorem, aby představení bulletinů byly úplně zdarma a moderátorem byl podrobně informující folklorista. Dokonalou práci zvuka obdivovali odborníci i já.

Všechny představení začaly bez velkého zpoždění. Protože bratislavské soubory představují folklor všech slovenských regionů, byly v představeních výstupy z Valašska, Slovácka, Podunajska, okolí Myjavy a Trenčína, Topoľan, Tekova, Liptova, Horehroní, Podpoľaní, Hontu, Gemeru,

Spiše, Šariše, Zemplína, Oravy, cikánský folklor a neidentifikovatelné výstupy Jánošíku (Samozřejmě jde o Jánošík srbský, nebo zvolenský následník slavného brněnského Jánošíku bez publicity zanikl, když ho přestala platit armáda. Podobný konec hrozil brněnskému Ondráši, ale v Česku z toho byl obrovský skandál, který svým příkazem vyřídil ministr obrany Martin Barták.)

Slovácku a nikdo neví, kde který vznikl. Někde se používají dvě templa, jinde tři. Nikdy se však tempo nezpomaluje jako ve výstupu Cimbálové muziky Primáše. Připomínám, že jednou z mnoha podmínek zápisu slováckého verbu do seznamu UNESCO je jeho ochrana a uchování. Zmíněný zápis s jeho interpretací je nedodržení této podmínky. Dodržování všech podmínek úředníci UNESCO kontrolují.

Podle mého názoru byly podporované pouze Jánošík, obojská Poana, Roman, Dvátá z Damboic a Cimbálová muzika Primáš. Ostatní úinkující byli výborní. Dvátá z Damboic a Cimbálová muzika Primáš sídlící v Boleradicích jsou na Hanáckém Slovácku asi 11 km vzdálené a někdy vystupují společně. V obou případech zazpívaly valašské toné a písně z některých slováckých regionů. Byly v nich jazykové chyby. Převod některých písní jsem nepoznal, ale mám podezření, že v některých výstupech byly splácány písně z různých regionů. Z Hanáckého Slovácka snad pochází pouze jejich verbu k. V tšina verbu k se zpívá na celém

Zjistí-li nedodržení kterékoliv podmínky, mají právo zápis zrušit. Na Slovensku i významní folkloristé nevědí o folkloru v Česku téměř nic. To není inspirace, aby někdo ještě umělcům jezdil do zahraničí předvádět, co neumí.

Už jsem viděl nebo sám používal všechny běžné tančí rekvizity od láhve po tiskový stůl. Dodnes mám kdy potřeby nový nápad choreografa. V obou případech to byl tanec s formanskými bičy. Muži je používali asi jako v tancích s cepy a navíc jim občas mrskali.

Auto i popadají připomínkou nebo oslavili mnoho zaokrouhlených výročí, o kterých jsou následující informace.

O ovani založili Detvu, jež je o n kolik století mladší. Význam O ové pro folkloristy vystihl Milan Krížo, jenž se narodil v Hrochotí, ale písn a tanec se nau il v O ové. Do O ové jezdili Karel Plicka, Pavol Tonkovi , Svetozár Stra ina, Štefan Nosá , Ladislav Leng, Ondrej Demo, já a další známí a neznámí folkloristé. Karla Plicku n kdo na Morav udal, že provádí špionáž pro USA. Státní bezpe nost pro n j založila spis, s nimž agent cestoval za ním. Když p ijel do O ové, místní p íslušník policie agentovi ekl: „Neblbn te! Profesor Plicka je m j p ítel jezdicí na Slovensko dokumentovat folklor.“ Státní bezpe nost spis zni ila. Dnes je v O ové asi 2 500 obyvatel, mezi nimiž je mnoho Cikán n . Je tam zem d lská družstvo, jež s obcí organizuje Hrudu, ale zam stnání pro ob any nemá. Není tam koupališt , kluzišt apod. Z neplacených inností jsou tam vhodné podmínky pro folklor, lyža ství, fotbal, létání, turistiku a alkoholizmus.

Doufám, že tato recenze ukazuje význam desetileté Hrudy pro celé Slovensko.

Milan Krížo už nevystupuje, protože chodí s holí, ale hlas má jako na slavných nahrávkách BROLN.

Na žádný festival už nep ijede geniální choreograf a vedoucí bratislavské Lipy Pavel Bútor. Na ja e 2013 mu p edasn dosloužily ledviny a játra, orgány velmi zat žované v tšinou folklorist . Bojíme se, že po n m zanikne i Lipa. Milý p íteli Bútoře, na Vaše tkaní plátna v Kokav nad Rimavicou, ženské koleso v Tekov a další krásné choreografie nemohu zapomenout. Doufám, že jsou nafilmované.

B hem festivalu n kolikrát přšelo, ale vždy až po posledním ve erním po adu.

Organizáto i vás o ekávají na O ovské folklórní hrud 8. až 10. 8. 2014.

Ing. PAVEL FIALA

Podb lohorská 42, 150 00 Praha 5
Tel. 00-420-257214088, 603371973
blanka.polova@paladix.cz

Fotografie: *IMI ORAVEC*

Podklady pro následující ádky nebylo, vzhledem k prázdninovému termínu uzáv rky této V domosti, jednoduché shromáždit, proto jsem erpal p evážn z periodika „Kružkozor“ SIK v Brn , tentokrát . 98.

D ní u SIK a Skali an v Bratislav je popsáno podrichtárem Vlado ulenem v samostatném lánku, stejn jako události ve Žďánicích.

Slovácký krůžek v Brně

má ve svých
adách množství
výrazných osob-
ností slováckého
folkloru a dv -
ma z nich jsou

v novány vzpomínky ve výše uvedeném
„Kružkozoru“.

Stru né, výstižné, p esto osobní a milé
blahop ání k 80. narozeninám prof. PhDr.
Dušana Holého, rodáka z Hrubé Vrbky
z pera M. Hebrona. Pana Dušana Holého
definuje jako: „Jednoho z d lník na vini-
ci slováckého národopisu, díky kterým se
poda ilo zachovat obrovské d dictví otc ,
které nám zanechaly p edcházející gene-
race“ – myslím, že krom p ipojení se ke
gratulaci není co dodat.

Staronový starosta brn nského SIK
Václav Št pánek p isp l vzpomínkou
na setkání, které zosnoval i nám velmi
blízky „krůžka“, doyen SIK v Brn pan
Old ich Krej í (pro p ipomenutí – v Pra-
ze se za spoluú asti našeho SIK ženil
a s Krůžkem udržoval ílé kontakty).
Pozval si „naobírané“ na konec dubna
do Kyjova na p átelské setkání na téma
„Kam se ubírá národopis“. Pod tímto

krytím prob hlo zda ílé setkání p edchá-
zející 99 narozeninám organizátora akce.
Vašek tvrdí, a p iložené foto dokládá,
že pan O. Krej í se t ší dobrému zdraví
a životnímu optimismu – v me a držme
mu p sti, aby stejn k epce p ekanal
o mnoho let i magickou stovku.

V Kyjov se kamarádi aktivn zú ast-
nili též „Jarního zpívání“, akce d íve zná-
mé pod názvem „Otvírání sklep“ a ú ast
si až na chlad pochvalovali.

V Krůžkozoru se do teme, že za át-
kem ervna se velká ást len SIK
sešla na divadelním p edstavení „Trapná
státní aféra“ o jehož vznik a provedení
se zasloužil zejména Zden k Fajbus alias
Ujo Fajo, živý inventá SIK. Informova-
né nep ekvapí, že duší p edstavení byl
zrovna on. Odnepam ti je glosátorem
spole ensko politického d ní ventilova-
ném zejména p i pochovávání basy p i
fašancích.

Nadsázka a recese vždy m ly svoje
místo v život SIK. V tomto duchu se
nesou i jejich „Oharkové šmaky“ – letos
již 18tý. Už jenom p i tení pravidel pro
hodnocení vzork se lov k baví. Podob-
ný charakter mají bezesporu i fašanky.
Popis té letošní taška ice z pera Hanky
Dostálové m vrátil o n jaké desítky let

zp t, kdy jsem m l možnost se t chto aktivn ú astnit. Vždy fašanková беседа vždy v Brn pat ila k vrchol m spolkového života.

Dubnový „13. Košť krůžka ských vín“ je další z popsaných zda ilých akcí. Sešlo se jim 121 vzork od šedesáti vina ských subjekt , z toho 65 se umístilo ve skupin „vynikající“ a deset z nich dosáhlo dokonce na 19 z dvaceti bodové stupnice. P i v domí, že výše popsané, personální i organiza n náro né ti akce prob hly od února do dubna nezbývá než složit Br ák m hluboký hold.

Za zmínku stojí i ostatní p ísp vky, z nichž chci upozornit na komentá M. Hebrona k významnému po inu brn nského pracovišt Etnografického ústavu Akademie v d R. Tato instituce vydala pod názvem „Vzaty do fonografu „ edici nejstarších dochovaných zvukových záznam moravské a slovenské lidové písn na území Moravy. Záznamy pochá-

zejí z let 1900 až 1912. Mírek lobuje za zakoupení jedné z kopií do majetku SIK.

V Krůžkozoru skon il seriál o lidových stavbách Slovácka, pokračuje „Vina ovo okénko“ – tentokrát o unikátní vinici Šobes, pokračuje i seriál „Ze Slováckých pov stí“ – tentokrát „O kunovické tvrzi“, najdete zde i oblíbené recepty.

P átelé nezaml eli p ípravované akce:

- z nich asi nejvýznamn jší **jubilejní beseda věnovaná 105. výročí vzniku SIK 20. 11.**, dále pak
- **25. 9.** beseda s hostem – muzikou Pajtáš,
- **30. 10.** Havelské hody
- **17. 12.** Váno ní beseda

Krůžkozor, i když tentokrát rozsahem skromn jší, je obsahov zajímavý s adou zda ilých fotodokument . Pro zájemce: je publikován na www.kruzek.cz.

BRUNO VOGNI

Slovácký krůžek a Skaličané v Bratislavě

Ešte sme si nesta ili zvyknú na dátum roka v kalendári 2013 a už sme mali prvé vystúpenie v krojoch v kostole sv. Margity v Lama i. Po návstevu 3. 1. 2013 sme v nede u 6. 1. 2013 v programe „Koledy slovan-

Činnosť krůžku v prvom polroku 2013

ských národov“ odspievali naše viano né koledy, ktoré sme v premiére uviedli

na 90. výro í založenia nášho krůžku. Spolu s nami vystúpil Lama ssko-dúbravský chrámový zbor (dirigent Pe o Fajkus).

V sobotu 26. 1. 2013 sme v Mestskom spoloenskom a informa nom

centre v Stupave zorganizovali 21. fašiangový krajský ve ierok. Tradi ná zábava s tradi - nou muzikou, úspešnou tombolou spolu s našimi kamarátmi z Kunovic a Skalice. Z pozývaných Slováckych krúžkov tentoraz neprišiel nikto!

Pre Klub ob an R sme v rámci tradi nej spolupráce a pri príležitosti fašiangových stretnutí vystúpili s programom piesní a tancov. Bolo to už 15. fašiangové stretnutie od za iatku našej vzájomnej spolupráce.

Vo štvrtok 18. 4. 2013 sme vystúpili ako hudobní hostia 10 krojovaní spolu s cimbalom Pe a Fajkusa a harmonikami Vlada Petratura a Stana Dom eka s krátkym programom na vernisáži výtvarníka Petra Zelenáka (od minulého roka prišiel medzi nás do krúžku) v Justihosiieni Primaciálneho paláca. Po oficiálnom programe sme pokračovali vo vo nom spievaní, až nás museli pracovníci magistrátu upozorni , že už je 21:00 hod a rušíme pána primátora a jeho hostí na slávnostnej ve eri o dve

poschodia vyššie! Pre tento úspech sme výstavu pri jej ukon ení ozdobili v podobnom zložení spevom a tancami na nádvorí paláca v nede u 28. 4. 2013.

V d och 11.–12. 5. 2013 sme zorganizovali pre záujemcov z nášho krúžku autobusový zájazd do Nového Mesta nad Váhom na Lopeník. Hlavným motívom zájazdu bola spomienka na 5. výro ie posviacky „Boží muky sv. Izidora“ na chalupe Miladky a Jula Kósových. Po iasie síce ve mi neprialo, ale nám to veru nevadilo. Program, ktorý sme si pripravili sme do bodky splnili: prehliadka prepozitúry a kostola narodenia Panny Márie v Novom Meste nad Váhom, ve erné spievanie pri muzike v mieste nášho nocahu v hoteli Kopánky do neskorej noci (sobota), odspievanie piesne na sv.omši v B ezovej „Ó Ježíš ty zdroj milosti“ a samotné pripomenutie si posviacky u Kósových. Aj tu to nakoniec skon ilo spevom pod prístreškami, ale všetko dopadlo k všeobecnej spokojnosti. A nakoniec sme u sv. Izidora nepotrebovali ani dáždnyky.

25. 5. 2013 (sobota) sme sa skupina 6 spevákov a 3 spevá ok spolu s muzikantami Fajkusom a Dom ekom zú astnili 10. ro níka prehliadky speváckych súborov seniorov v Pezinku.

V nede u 26. 5. 2013 Mužský zbor krúžku vystúpil na prehliadke folklórnych súborov v Lozorne – Vitajte u nás. Bol to pre viacerých náro ný vikend, pretože boli na oboch vystúpeniach. Aj na dopravu nástrojov. Ve po oba dni sme mali ako podporu pre spevákov cimbal a harmoniku. Náro ný, ale mimoriadne úspešný a podnetný. Najmä v Lozorne sme sa spoznali s alšími nadšencami folklórneho spievania – „enem tak, pro radost“.

Okrem týchto akcií sme zorganizovali pravidelné mesa né stretnutia krúžku pri cimbale: 11. 1. 2013, 8. 2. 2013 (oslávili sme 80-tiny nášho Vlada Petratura), 8. 3. 2013, 12. 4. 2013, 17. 5. 2013 a 14. 6. 2013 (spomienka na Cyrila Zálešáka aj za ú asti jeho manželky Gitky).

VLADO ULEN

„Za Blaženkou Egelseerovou“

Pravidelná beseda Slováckého krúžku ve vysokom Gongu dne 13. února t.r. mala neobvyklý začiatok. Vzájomné zdravenie a vítanie neodbytná stála otázka – „Už to viš, že Blaženka žije?“ Pochybujúci boli odkázaní k zadnej miestnosti, kde všetko potvrdzovalo prítomnosť vyvolanej smutnej oznámení. Myšlienky prítomných rýchle splynuli s témom, ktoré osud tak nečakane nastolil, keď po zahájení besedy starosta Mirek Kuchař vyzval prítomných, aby Blaženku pamätku uctili povstávaním a chvíľou ticha.

Posledný rozlúčenie s Blaženkou sa uskutočnilo o týždeň neskôr v Ústrednej obecní sieni na Olšanských hradbách.

V zastúpení zúčastnených členov rodiny pronesla smutný prejav zástupkyňa pohrebnej služby, ktorá podkvalovala prítomným za mnohé kvetinové dary. Obec bola prítomná početná skupina Blaženkiných priateľov z nášho Krúžku, z časti jejich priateľov ze Slovácka pripojil Ľuboš Sukop z Kyjova. V prednesenom nekrologu prítomnej pohrebnej služby nebol, okrem obvyklých viet, žiadny slovo o Blaženkinom bohatom životnom pôsobení. Pokusme sa v tomto zaslúžilou pozornosťou a vzpomínkou dodatočne.

Blaženka sa narodila 1. února 1919 v Prahe ako najmladší potomok, po dvoch starších bratoch. Keď ukončila základnú a strednú školu, poslali ju rodičia, podľa prvorepublikových zvyklostí rodiny v dobe situovanej spoločnosti, do divného internátu s jazykovým a katolíckym študijným a výchovným zameraním v českých Tereševých. Bylo to pre ňu neľahký vstup do procesu vyššieho vzdelania, pretože podstatná časť výuky prebiehala v nemeckom. Dvomi svojimi sestrami sa však Blaženka zapojila do spoločnosti medzi priateľkami. Svou prítomnosťou sa prosadila ale i vo športe, ktorému sa venovala v katolíckej telovýchovnej organizácii Orel. Dosiahla skvelé výsledky v atletike, najmä v behu, tenise a volejbale. Nezabudnuteľným zážitkom sa pre ňu stal zájazd s orelskou športovnou delegáciou do Paríže, do ktorej bola zaradená odmenu za dosiahnuté športové úspechy. Keďže neradostným vzpomínkam z internátu z obdobia zvyšujúceho sa ohrozenia republiky pripojilo jej osobné svedectví z nacistických provokácií Henleinových stoupancov, opierajúcich sa o početnú meckú menšinu okolo českých Tereševých.

Jednou z okolností, ktoré ju priviedli Blaženku do Slováckého krúžku, bola jej záľuba vo výtvarníctve. Rodičia ju zachytili jej prítomnosťou a svedčili jej hudobní a prítomnosťou

nadání do pé e tehdejší vyhledávané pražské u itelky zp vu paní Matouškové. Blaženka se brzy stala její nejoblíben ější žákyní. Bez vlivu nez stala ani skute nost, že nemalý po et orelských sportovních akcí, asto spojovaných s folklorními prvky, probíhal hlavn ě na Morav ě, kde byl vliv této organizace nejsiln ější.

Blaženka provdala za JUDr. Otakara Eglseera, známého pražského právníka a ve ejného ěnitele. Z manželství se narodili dva synové. Otakar, který vystudoval léka ství a Richard, budoucí inženýr. Od Otakara, žijícího dlouho ve Spolkové republice N mecko, se do kala dvou vnuk ě, Philippa a Michaela, od Richarda, žijícího v Praze dvou vnu ěk, Petry a Lindy. Ze ztráty manžela se Blaženka t ěže vzpomatovala. Následné, ne vždy zcela urovnané vzájemné rodinné vztahy, p sobily Blaženke nemálo starostí.

Blažen ina ú ast na aktivitách Slováckého krůžku v Praze, v etn ě návšt ě v Moravských ples ě, se datuje se od sedmdesátých let minulého století. Pat ěla k pohodovým stránkám Blažen ina života. Svým hlubokým, dlouholetým zájmem o Slovácko a s ním souvisejícím folklorním d ěním, vlastním, opravdovým prožíváním každé krůžkové aktivity, svou vst ěcností ve vzájemném styku, si získala p ětelství a obdiv v celém našem Krůžku. V neposlední ad ě zejména svým obdivuhodným životním elánem a temperamentem. Je mezi námi nemálo pam ětník śslav jejich 85. narozenin, kdy p ějela do sálu Gongu mezi ú astníky besedy a oslav na skateboardu. Z pam ěti se vybavuje i další, pro z Blažen ěin temperament typická vzpomínka. V roce 2003 navštívila v doprovodu svého syna MUDr. Oty Eglseera Slovácký rok v Kyjov ě. P es synovy obavy projezdila, se zpívající chasou na „žeb ě áku“, kyjovské ulice až do asných ranních hodin. A když byla p ěi pobytu v Kyjov ě pozvána ke svým známým „d v at m“ do Bukovan, zašla s nimi ěi na tane ění zábavu. Aby si užila tance, neváhala si k údivu p ěitorných zout své pro tanec ne dost pohodlné st evíce a zatan ěla si bosa.

Své živé styky s krůžkem a krůžka ěi Blaženka neomezila ani poté, když jí v posledním desetiletí za alý život nemálo komplikovat zdravotní potíže, které jí však na jejím elánu neubraly. Absolvala láze skou lé bu v Jáchymov ě, odkud se vrátila spokojena a plna životní energie. Když se však v dalších letech její zdravotní situace dále zhoršila, Blaženka byla odkázána na invalidní vozík. N kolikrát z n j vypadla, nicmén ě s pomocí kolemjdoucích vždy nasedla a pokračovala dále. Z vozíku sledovala v tšinu po ádaných akcí soubor ě Krůžku, a již šlo o vystoupení v žižkovském Atriu, ve vysokém Gongu, na „Pražském jarmarku“ na Ovocném trhu, na Trojském vinobraní nebo na každoro ěn Krůžkem po ádaném „Koštu vína“. Ješt ě na podzim 2012 byla Blaženka pozvána do Brna na vzpomínkové oslavy Orla. Tuto poctu si nenechala ujít. Ve vlaku však nebylo za ězení pro invalidní cestující a cestu na invalidním vozítku tedy absolvovala v poštovním vagonu.

Poslední krůžkovou akcí, které se Blaženka zú astnila, byly Svatomartinské hody, po ádané v Gongu 24. listopadu lo ského roku. Srde ěn se zdravila s p ěitornými. Bylo vid ět, jak celý po ad prožívá, v śch a úsm ěvu jakoby se jí odrážela barvitost

kroj ú inkujících. M la ráda spole nost a lenové krůžku jí v této náklonnosti nez stávali dlužníky a dost asto jí p i její omezené pohyblivosti doma navšt vovali. Ve spole nosti Heleny Šálové, Líby Jane kové, Mirky Grée, Lídy Prudilové, Boženky R ži kové a Josefky Jordánové si ráda zaspívala. Stejn

n tak vítala návště vy „t í král“, Karla Medka, Jožky Šenka a Jindry Rajtorala. P i jejich p sni kách a pohárku oblíbeného vína jí nic ke št stí nechyb lo.

Blaženka se dožila úctyhodného v ku devadesátí ty rok a prakticky do posledních dn života byla ve styku s n kterými leny Krůžku. Svých posledních narozenin vzpomn la letošního 1. února a p ipila si na n se leny Krůžku, kte í jí p išli blahop át. Její v k by jí prost nikdo nehádal. Pro krůžka e byla prost Blaženkou. Její odchod se dotknul každého z nás. Proto také jsme z ob adu posledního rozlou ení s ní odcházeli s pocit, že jsme jí z stali za její vztah ke Krůžku nemálo dlužni. Bohužel jsme zde nemohli ani splnit jedno z jejich posledních p ání, abychom se s ní rozlou ili písni – „S Pánem Bohem, idem od vás“. Blaženko, v naší pam ti máš své pevné místo.“

ALOIS DRHLÍK

Vzpomínka na Blaženku

Nedávno jsme se rozlou ili s naší nejstarší lenkou Blaženkou Eglseerovou. Nechyb la snad na žádné akci, s chutí si zaspívala, nezkazila žádnou zábavu. Jen nohy jí zlobily až skon ila na vozíku. Ale i s vozíkem dojížd la do centra. Jen jedna potíž s ní byla – vydržela všude až do konce, pak byl problém s tou cestou dom .

Tak se také vypravila na sv j poslední ples (bylo to v roce 2012), odcházela jako vždy poslední. Snést ji ze schod , to cht lo n kolik dobrovolník , pak nejela žádná nízkopodlažní tramvaj, tak Blaženka došla s vozíkem až na Karlák. V tšinou ji dom doprovázel ob tavý Pavel Fiala, ale když ji jednou vyklopil v n jakék parku do bláta, tak na n j Blaženka pon kud zanev ela.

A taky myslela, že když je sama, p sobí víc bezbrann a pomoc tak snáze najde.

Tak tedy skončila v 6,00 hod. ráno na Karláku, nízká tramvaj nikde, jen kolem šla rozjízdná parta Angličanů. A Blaženka na nás – sluníčka, že mi pomůžete do té tramvaje? Oslovila ty ožralé Angličany. Ti se nenechali pobízet, nakonec po velkém úsilí a všeobecného veselí se jim podařilo vytáhnout Blaženku po těch vysokých schůdkách do tramvaje. A jeli. Jenže dojeli na Zahradní most a tam už se žádná „sluníčka“ nevyskytovala a Blaženka tréla v tramvaji. Až zoufalého tramvajáka napadlo zavolat hasiče. Dojeli promtne, mli to za rohem a Blaženku snesli z tramvaje. Byli to fešáci, ocenila je, když nám to líčila. A že by nadávala na MHD? Kdepak... Dítí to vám byla sranda, smála se s rukama nahore.

Ale poslední období života pro ní bylo bolestné, smrt pro ni byla snad vysvobozením. Jen nás mrzelo, že si pibuzní nepáli rozloučení s Krůžkem, tak jen zásluhou Evy Pařízkové zazněla z kazety její oblíbená barová odřhovačka „Prší, prší“.

Lehké odpočívání, Blaženko!

JOSEFKA JORDÁNOVÁ

Přehled akcí leden – srpen 2013

DATUM	AKCE	MÍSTO
8.1.2013	Vernisáž výstavy, malý mužský sbor	Senát P R
26.1.–27.1.2013	Soustředění – příprava na Moravský ples	DDM Karlín
23.2.2013	57. Moravský ples	ND na Smíchov
10.3.2013	Vystoupení na mezinárodní obchodní konferenci	Kongresové centrum
13.3.2013	Členská schůze krúžku, volba výboru	KD Gong
27.4.2013	17. Výstava moravských a českých vín v Praze	Hotel Olšanka na Žižkov
23.5.2013	Koncert muziky J. Janouška se Slováckým krúžkem (mužský a ženský sbor); hosté Vlasta Grycová a Martin Hrbáč Soustředění chasy	koncertní sál Atrium, Žižkov
28.6.–30.6.2013	Zájezd a vystoupení ve Strážnici	MFF Strážnice
25.7.–28.7.2013	Soustředění chasy	Hluk
27.8.2013	Generálka na jarmark	Sokolovna Vršovice
28.8.2013	Pražský jarmark	Bio Ilusion
DALŠÍ AKCE		
1x m sí n - st edy	Besedy u cimbálu	KD Gong
1x týdn - tvrtky	Nácviky chasy	DDM Karlín
1x týdn - úterky	Zkoušky mužského sboru	Vinárna v Italské
1x m sí n - pond lky	Schůze výboru	Pankrác, u Šál
Nepravideln , dle možností	Zkoušky ženského sboru	u Sochor
Dle pot eby	Programová rada	Praha

Plán akcí září 2013 – únor 2014

DATUM	AKCE	MÍSTO
11.9.2013	Beseda u cimbálu	19.00 hod., KD Gong Hraje CM Žandár
15.9.2013	15. Trojské vinobraní	Trojský zámek, Praha 7
21.9.2013	5. ročník Malostranské vinobraní – dozvuky Hornáckých slavností	Kampa
9.10.2013	Beseda u cimbálu Buchtobraní	19.00 hod., KD Gong Hraje CM Martina Sochora
19.10.2013	Setkání krúžku – zájezd	Velehrad a okolí
9.11.2013	XXX. setkání lidových muzik	15.00 hod., M stská knihovna Praha
listopad 2013	Kateřinské hody	19.00 hod., KD Gong
13.12.2013	Vánoční beseda	19.00 hod., KD Gong
8.1.2014	Beseda u cimbálu	19.00 hod., KD Gong Hraje CM Žandár
13.2.2014	Beseda u cimbálu	19.00 hod., KD Gong Hraje CM Martina Sochora
22.2.2014	58. Moravský ples	19.30 hod., Národní d m na Smíchov

• NAŠI JUBILANTI •

✿ 2013 ✿

✿ 2014 ✿

ŘÍJEN

1.10.	Št pánek Petr	65
29.10.	Jordánová Josefa	70

LISTOPAD

16.11.	Christiánová Anna	70
26.11.	Škrobák Kamil	80

PROSINEC

29.12	Buštík František	85
-------	------------------	----

LEDEN

10.1.	N mcová Josefa	75
21.1.	Vinkler Jaroslav	90
26.1.	Valenta Blažej	85
26.1.	Eliášek Karel	70

ÚNOR

11.2.	Martinková Ludmila	70
22.2.	Drhlík Alois	85

VOC Znojmo (vína originální certifikace)

První apelační systém v České republice

Nová vína: Sauvignon, Ryzlink rýnský a Veltlínské zelené.

Znovínská vína VOC Znojmo:

Sauvignon 2012

Ryzlink rýnský 2012

Veltlínské zelené 2012

jsou v prodeji od 8. 5. 2013.

Nejdležitější podmínky pro udělení značky VOC Znojmo

Vína s tímto označením musí být mnohem výraznější; smí to být pouze odrudová vína **Sauvignonu, Ryzlinku rýnského, Veltlínského zeleného** a nebo jejich cuvée; hrozny pro výrobu vína musí mít nejméně **19 ° NM** a byly určeny pro výrobu **přívlastkových vín**. **Hektarový výnos** nesmí překročit **7 tun**; sběr hroznů je uskutečňován pouze ručně; vína smí být uzavřena pouze **korkovým uzávěrem**; školení vína nesmí probíhat metodou „barikování“; vína nesmí být vyrobena metodou **dlouhodobého zrání na kvasných kalech**; **jablečná fermentace** je povolena; **zbytkový cukr** ve víně je bez omezení v souladu s nařízením Komise Evropské Unie č. 753/2002, čl. 16; **obsah alkoholu** ve víně je **omezen na maximálně 13,9 %** objemových; vína musí vykazovat **typické senzorycké vlastnosti** dané oblasti; hrozny musí pocházet z **pouze vybraných uznávaných tratí**.

Vzor pásky z roku 2010:

Jak poznáme víno VOC Znojmo

Samotný vinař nominuje do systému VOC ZNOJMO **pouze několik vín**, která splňují přísné podmínky VOC ZNOJMO. Degustační komise vybírají za znojemskou podoblast nejtypičtější vína Sauvignonu, Ryzlinku rýnského, Veltlínského zeleného a jejich cuvée. Komise vína hodnotí podle předem schválených a přesných pravidel uvedených v **Podmínkách pro udělení označení VOC Znojmo**. Nejviditelnější značkou je **pásek okolo hrdla lahve**, který obsahuje číselný kód, z kterého poznáme výrobce, šarži vína, číslo rozhodnutí o udělení značky VOC a počet kusů lahví v této šarži. **Pásek VOC** dostává vinař až poté, co jeho vínu je udělena značka VOC a počet pásek je dán **přesně na počet lahví vyrobených z této šarže**. VOC víno nebude mít přívlastek – **přívlastkem je právě VOC**. Značku uděluje vlastní **samospráva vinařské oblasti** a **vinařské odborníci**.

ODKAZY NA INTERNETOVÉ STRÁNKY s informacemi o folkloru a lidové kultuře

www.kruzekskp.cz	oficiální web Slováckého krúžku v Praze
www.kruzek.cz	rozcestník na weby slováckých krúžk v Praze a Brn
www.folklornisdruzeni.cz	webové stránky Folklorního sdružení R
www.nulk.cz	oficiální web Národního ústavu lidové kultury ve Strážnici
www.vmp.cz	Valašské muzeum v p írod , Rožnov pod Radhošt m
www.lidovakultura.cz	internetové stránky v nované identifikaci, dokumentaci, uchování, ší ení a prezentaci lidové kultury v eské republice; provozuje Národní ústav lidové kultury ve Strážnici
www.cioff.cz	internetové stránky eské národní sekce CIOFF
www.folklorweb.cz	kalendá akcí, festivaly, koncerty, jarmarky, hody, vystoupení, katalogy, národopisné soubory, tanec, lidová hudba, cimbálové muziky, hudební skupiny, tradice
www.gajdy.cz	folklorní ob asník nejen o gajdách; gajdoši, MP3 ukázky, výrobci lidových nástroj , gajdošská setkání
www.folklornet.com	kalendá folklorních akcí, novinky, lidová emesla, muzikanti, muziky, soubory, folklorní burza, aj.
www.folklornet.cz	internetový portál Sdružení p átel folkloru v Brn
www.hornacko.net	kalendá místních akcí, odkazy a informace o regionu
www.slovacko.cz	
www.kudyznudy.cz	jeden z nevj tších portál k vyhledávání akcí, v etn folklorních a z oblasti lidové kultury
www.wineofczechrepublic.cz	oficiální prezentace moravských a eských vín

OBSAH

Slovo starosty	1
P ehled innosti – informace vedoucích	2
Z našich akcí	7
Z historie	19
Napsali nám	28
U našich p átel	36
P ehled akcí leden – srpen 2013	43
Plán akcí zá í 2013 – únor 2014	44
Naši jubilanti	44
Odkazy na internetové stránky	46

SLOVÁCKÝ KOLÁČEK

Jsme výrobci tradičních Slováckých koláčků.
Pekárna se nachází nedaleko Uherského Hradiště.
Svatební Slovácký koláček by neměl chybět
na žádné oslavě nebo rautu, kde je dobré jídlo.
Našimi výrobky jsou svatební tvarohové koláčky,
ořechové a makové hřebeny.
Jsou vyráběny ručně podle tradiční staré receptury.
Výhradně tradiční výrobek s více jak čtyřicetiletou minulostí.

<http://www.slovackokolacek.webnode.cz/>

Pokud Vás naše nabídka zaujala a naše spolupráce
by pro Vás mohla být přínosem, kontaktujte nás.
Koláčky dodáváme i do Prahy.

S pozdravem a přáním hezkého dne

Radmila Hubálová, 687 04 Sušice 55, okres Uherské Hradiště
tel: 602 765 212, 602 713 397
e-mail: hubalova@centrum.cz

Účinnost

Vydává SLOVÁCKÝ KRÚŽEK V PRAZE

Na Dobešce 31, 147 00 Praha 4

jako sv j neperiodický zpravodaj vycházející zpravidla 2x ro n

Odpov dný redaktor: Miroslav řiha

Vikova 13, 140 00 Praha 4

Grafická úprava a tisk: Karel Chovanec / ESKIRA s.r.o.

Distribuce: Helena Šalová, Na Dobešce 31, 147 00 Praha 4

tel.: 244 464 459, salovah@seznam.cz

P ísp vky el. poštou na adresu riha@oksystem.cz,

rukopisy na adresu odpov dného redaktora

Fotografie poskytli: O. Sameš, V. Pavel ík, D. Machá ek, M. řiha, J. Vesecká, P. Fiala

SLOVÁCKÝ KRÚŽEK V PRAZE

Starosta: Miroslav řiha, Vikova 1143/13, 140 00 Praha 4

tel.: 602 115 223, e-mail: riha@oksystem.cz

Jednatelka: Helena Šalová, Na Dobešce 31, 147 00 Praha 4

tel.: 244 464 459, e-mail: salovah@seznam.cz

Otevírání sklepa krůžka ského starosty ve Velenicích

